

ТАХТИ

СОЗАНДАГИЮ БУНЁДКОРӢ
ҲАДАФИ МОСТ!

kubod36@mail.ru

ҚУБОД

Рӯзнома аз моҳи майи соли 1932
нашр мешавад
Душанбе, 16 декабри соли 2019,
№48-49 (8353)

Нашрияи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Қубодиён

Ҳисоботи солонаи раиси ноҳияи Қубодиён Файзуллозода Зафар дар Маҷлиси вакилони ҳалқи ноҳия

Соли 2019 бо рӯйдодҳои ниҳоят муҳими хотирмони худ барои мардуми шаҳри Тоҷикистон, аз ҷумла сокинони ноҳияи Қубодиён ва давлати соҳибистиқлоли тоҷикон соли воқеан таърихӣ буд.

Ҳамзамон мавриди истифода қарор дода шудани агрегати дуҷои нерӯгоҳи барқи оби Роғун ҳамчун сохтмони иншооти ҳаётан муҳим ва тақдирсози миллати тоҷик маҳз бар ивази талошҳо ва ҷонбозиҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон эҳё гардида, ба татбиқи яке аз ҳадафҳои Стратегии Ҷумҳурии Тоҷикистон, яъне таъмини истиқлолияти энергетикӣ боз як қадами устувор гузашта шуд.

Бо назардошти дастури супоришҳои Роҳбари давлат зарурати инкишофи инфрасохтори деҳот солҳои 2019-2021 "Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ" эълон гардид, ки мо бояд раванди созандагиву бунёдкориро минбаъд вусъат дода, истифодабарии самаранокӣ ҳамаи воситаҳои захираҳои мавҷударо барои идора додани қорҳои ободонӣ, рушди устувори иқтисодӣ ва таҳкими имкониятҳои воқеии ноҳия амалӣ намоем.

Бояд қайд намуд, ки дар натиҷаи заҳмати содиқонаву ватандӯстонаи сокинон, ноҳия сол аз сол обод гардида, соли ҷорӣ якҷанд иншооти иҷтимоиву хизматрасонӣ ва савдо мавриди истифода қарор гирифта, ҳамаи ин омилҳо ба рушди минбаъдаи соҳаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ноҳия мусоидат намуда истодааст.

Натиҷаи амалӣ намудани тadbирҳои иловагӣ дар самти татбиқи ислоҳоти иқтисодӣ ва истифодаи самаранокӣ маблағҳои буҷетӣ, пешрафти минбаъдаи иқтисодиву иҷтимоӣ таъмин карда шуд, ки он пеш аз ҳама дар афзоиши маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ, истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ, саноатӣ, нақлиёт, савдо, хизматрасонӣ, баландшавии музди миёнаи меҳнат ва маблағгузориҳо таъкият бахшид.

Дар давраи ҳисоботӣ ҳаҷми маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба 1 млрд. 171 млн. 474 ҳазор сомонӣ расида, афзоиш нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта

15,8 фоиз, ё ин ки 160,1 млн. сомонӣ зиёд буда, афзоиш ба соҳаи кишоварзӣ 9,0 фоиз, ба соҳаи саноат 2,1 фоиз ва дигар соҳаҳо 41,0 фоиз рост меояд.

Иҷрои нақшаи андозҳои маҳаллӣ 89,1 фоиз таъмин карда шуда, ба буҷет 28,9 миллион сомонӣ маблағ ворид гардид, ки аз нақша 3,5 миллион сомонӣ кам мебошад.

Нақшаи пардохти маблағҳои андозҳои иҷтимоии аҳолии ноҳия 94,9 фоиз иҷро карда шудааст, аз ҷумла андозҳои иҷтимоии буҷетӣ 97,7 фоиз ва ғайрибуҷетӣ 100,9 фоиз таъмин гардида, ба фонди ҳифзи иҷтимоӣ аҳолии 19,8 миллион сомонӣ маблағ ворид карда шуда, натиҷаи қораҳои андешаи шуда бинобар сабаби бемаъсулӣ таъминоти соҳаи ғайриқаноатбахш мебошад.

Ба ҳолати 1 декабри соли 2019 ҳамагӣ 3748 нафар соҳибкор, аз ҷумла 1245 нафар бо патент, 256 нафар бо шаходатнома ва 2247 адад хоҷагии деҳқонии инфиродӣ кооперативҳои тижоратии истеҳсоли фаъолият дошта, ба андозбандӣ ҷалб гардидаанд.

Дар ин давра маблағҳои мақсаднок аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ 24 млн. 353,4 ҳазор сомонӣ, ё ин ки 793,8 ҳазор сомонӣ кам маблағгузорӣ шуда, аз ҳисоби буҷети вилоятӣ 1869,8 ҳазор сомонӣ ворид гардид, ки 756,2 ҳазор сомонӣ кам мебошад.

Ба ҳолати 1 ноябри соли 2019 қарзи қорхонаҳои ташкилотҳои аз ҳисоби андозҳо 6,3 млн сомониро ташкил дод, ки нисбати аввали соли ҷорӣ бақияпулӣ андозҳо 988,3 ҳазор сомонӣ, аз он ҷумла андоз 768,3 ҳазор сомонӣ ва андозҳои иҷтимоӣ 220,0 ҳазор сомонӣ кам карда шуда, қор дар ин самт қаноатмандкунанда намебошад.

Бо мақсади истифодаи мақсаднок ва шаффофии маблағҳои буҷети маҳаллӣ, инчунин пешгирии қардани хароҷоти дуюмдараҷа барои хоҷагидорӣ ва исрофҳои диққати ҷиддӣ дода шуда, қисми хароҷоти буҷети ноҳия 88,3 фоиз иҷро гардида, нақшаи ёздаҳмоҳаи соли ҷорӣ 61,4 млн. сомонӣ муқаррар шуда, иҷрои он 54,2 млн сомонӣ таъмин карда шудааст.

Идома дар саҳ.2

ИТТИЛОӢ ОИДИ ИҶЛОСИЯИ 21-УМИ МАҶЛИСИ ВАКИЛони ХАЛҚИ НОҲИЯ, (ДАӢВАТИ ПАНЧУМ)

12-уми декабри соли 2019 дар толори маҷлисгоҳи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия иҷлосияи 21-уми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён (даъвати панҷум) доир гардид. Иҷлосияро раиси Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён З.Файзуллозода ифтитоҳ карда, қайд намуд, ки аз 38 нафар вакилони халқи ноҳия 4 нафарашон бо сабабҳои узрнок ҳузур надоранд. Инчунин зикр гардид, ки дар кори иҷлосия муовинону раиси Дастгоҳи мудирони бахшҳои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, роҳбарони ташкилоту муассисаҳо, раисони Ҷамоатҳои шаҳраку деҳот ва маҳаллаҳо, директорони муассисаҳои таълимӣ, имомхатибони масҷидҳо, масъулони ҳифзи ҳуқуқ даъват шудаанд.

Сипас бо пешниҳоди Ғаюров Мирзокарим вакил аз ҳавзаи №30 ва дастгирии яқдилонаи вакилон котиботи иҷлосияро дар ҳайати зерин тасдиқ намуданд.

Ҷусупов Панҷидин вакил аз ҳавзаи интихоботии №5 -раиси котибот,

Ҷориев Сардор вакил аз ҳавзаи интихоботии №34

Мирзоназаров Раҳим вакил аз ҳавзаи интихоботии №11-аъзои ҳайати котибот интихоб шуданд.

Дар иҷлосияи 21-уми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён (даъвати панҷум) масъалаҳои зерин мавриди баррасӣ қарор дода шуд:

Рӯзномаи иҷлосия

1. Ҳисоботи раиси ноҳияи Қубодиён дар соли 2019;

2. Рафти иҷро қарори раиси ноҳияи Қубодиён аз 15 июни соли 2017, №631 "Дар бораи Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" дар ташкилоту муассисаҳо, ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳоти ноҳия;

3. Ҳисоботи Комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён "Оид ба қонуният, тартиботи ҳуқуқи, муҳофизат ва амният".

4. Дар бораи иҷро буҷети ноҳия дар соли 2018 ва тасдиқи нақшаи он барои соли 2020.

5. Дар бораи муқаррар намудани меъёрҳои андоз ва пардохти ҳатмии алоҳида.

6. Тасдиқи нақшаи кори Маҷлиси вакилони халқ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия.

7. Дар бораи тасдиқ намудани комиссияи интихоботии ноҳия оид ба интихоботи вакилони Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён.

8. Дар бораи муқаррар намудани ҳавзаҳои интихоботӣ оид ба интихоботи Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Қубодиён.

9. Оид ба тасдиқи қарорҳои раиси ноҳияи Қубодиён, ки дар байни иҷлосияҳои бистум ва бисту якум қабул гардидаанд.

Оиди масъалаи аввали дар рӯзномаи иҷлосия дарҷ гардида ҳисоботи раиси ноҳия Файзуллозода Зафар, ки бевосита кори иҷлосияро пеш мебарданд шунида шуд. (барномаи муфассали раис дар зер оварда мешавад).

Сипас раиси Ҷамоати Т.Сангин вакил аз ҳавзаи №35 ва Сафаров Холмирзо раиси ҷамоати Заркамар вакил аз ҳавзаи №1 ба музокира баромаданд.

Аз рӯи масъалаҳои дуюм ва сеюм муовини раиси ноҳия Шарипова Тоҷинисо вакил аз ҳавзаи интихоботии №16 бо маъруза баромад намуд.

Аз рӯи масъалаи чорум оид ба иҷро ва тасдиқи буҷет сардари раёсати молия Мусофирзода Умед ва аз рӯи масъалаи панҷум дар бораи муқаррар намудани меъёрҳои андоз Сафаров Хайриддин сардори нозироти андоз баромад карданд.

Вакилон баъди муҳофизат баррасии масъалаҳои шашум, ҳафтум ва ҳаштум масъалаи нухумро, ки оиди ба тасдиқи қарорҳои раиси ноҳия буд, яқдилона дастгирӣ намуданд.

Дар охир вакилон доир ба масъалаҳои баррасӣ гардида қарорҳои дахлдор қабул карданд.

Дар кори иҷлосия аз мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон Файзуллозода Қобилҷон ба ҳайси намоёнда иштирок ва суханронӣ намуд.

«Тахти Қубод»

Ҳисоботи солонаи раиси ноҳияи Қубодиён Файзуллозода Зафар дар Маҷлиси вакилони халқи ноҳия

Идома аз саҳ.1

Аз ҷумла соҳаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ 82,3 фоиз, мудофия 91,5 фоиз, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ 87,0 фоиз, маориф 90,1 фоиз, тандурустӣ 84,5 фоиз, ҳифзи иҷтимоӣ 97,2 фоиз, хоҷагии манзилию коммуналӣ 98,3 фоиз, фарҳанг ва варзиш 90,0 фоиз, хоҷагии қишлоқ 76,2 фоиз, нақлиёт ва коммуникатсия 29,1 фоиз маблағгузорӣ карда шуданд.

Шумораи аҳолии ноҳия 187,3 ҳазор нафарро ташкил намуд, ки нисбати ҳамин давраи соли гузашта 4,9 ҳазор нафар зиёд мебошад.

Шумораи миёнаи рӯйхати кормандон 23,2 ҳазор нафар, музди миёнаи меҳнати моҳонаи кормандони ноҳия 888 сомонино ташкил намуда, нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 105 сомонӣ зиёд ва суръати афзоиш 114 фоизро дар бар гирифта, қарздории музди меҳнати кормандон дар ноҳия вучуд надорад.

Ҳамзамон ба раёсати молия лозим аст, ки барои муайян намудани сарчашмаҳои нави андозситонӣ, инчунин нисбати мақсаднок истифодабарии маблағҳои буҷети маҳаллӣ диққати ҷиддӣ дода, ба қарздории музди меҳнати кормандони соҳаи буҷетӣ роҳ надиҳанд.

Дар давраи ҳисоботи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ҷиҳати амалисозии сиёсати иҷтимоии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳои дахлдор андешида, то имрӯз маблағи нафақахӯрони ноҳия моҳ ба моҳ, гарчанде, ки бо якчанд рӯз дермонӣ бошад ҳам, пардохт карда шуда истодааст.

Дар ноҳия 12269 нафар нафақахӯрон ба қайд гирифта шуда, маблағи моҳонаи онҳо 3,3 млн. сомонӣ ва ба ҳисоби миёна ба як нафақахӯр 261 сомонӣ рост омада, тибқи талаботи ёздаҳмоҳа 35,8 млн. сомонӣ маблағгузорӣ шудааст.

Аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, бо ҷалби ташкилоту муассисаҳо, иттиҳодияҳои динӣ ва шахсонӣ саховатпеша ба мақсади ҳифзи иҷтимоии аҳоли ба маъёбон, кӯдакони ятим, иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватанӣ, собиқадорони меҳнат, оилаҳои эҳтиёҷманд дар арафайи Идҳои зиёда аз 749 ҳазор сомонӣ ва ба 28 нафар ятимони кул 48 ҳазор сомонӣ кӯмаки молиявӣ ва моддӣ расонида шуда, дар арафайи Соли нави мелодӣ ин иқдом идома меёбад.

Инчунин ба 3804 нафар оилаҳои камбизоат ҷубронпулӣ ҳаққи истифодаи қувваи барқ то моҳи ноябри соли 2019 ба маблағи 968 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ, ба 3389 нафар хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ аз оилаҳои камбизоат барои нимсолаи якуми соли қорӣ аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ 68 ҳазор сомонӣ кӯмакпулиҳо пардохт карда шудааст.

Ҳамзамон аз ҷониби шӯъбаи хизматрасонии иҷтимоӣ дар ҳона ба 78 нафар эҳтиёҷмандон хизмати иҷтимоӣ расонида шудааст, ки аз ин 24 нафар маъёбон, 34 нафар пиронсолон, 17 нафар кӯдакони имконияташ маҳдуд, 2 нафар бепарастор ва 1 нафар собиқадор мебошанд.

Таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва ҳарчӣ бештар бо шугъл таъмин кардани шахравандони бекор, хусусан дар шароити имрӯза самти муҳими сиёсати иҷтимоии давлат мебошад.

Дар давраи ҳисоботӣ 1078 нафар, аз он ҷумла 587 нафар занон бо кори доимӣ таъмин гардида, 95 нафар шахравандони эҳтиёҷманд, ки дар бозори меҳнат бо дигарон рақобат карда наметавонанд, тариқи ҷойбандкунӣ дар ташкилоту муассисаҳои ноҳия, 35 нафар тариқи ташкили корҳои фардӣ ва 60 нафар ба корҳои ҷамъиятӣ фаро гирифта шудааст.

Мувофиқи маълумотҳои бахши омор дар ноҳия 2069 ҷойҳои кории нав таъсис дода шуд, аз он ҷумла доимӣ 582, мавсимӣ 1075 ва муваққатӣ 412 ҷойӣ корӣ мебошад, ки дар маҷмӯъ 101,3 фоизи нақшаи солонаи таъсиси ҷойҳои кориро ташкил намуда, захираҳои барзиёд иҷро намудани нақшаи таъсиси ҷойҳои корӣ мавҷуд аст.

Дар ин давра 11 маротиба ярмаркаи ҷойҳои ҳолӣ гузаронида, аз ин ҳисоб 146 нафар, аз ҷумла 61 нафар занон бо ҷойи кори доимӣ таъмин гардида, ба 142 нафар кӯмакпулиҳо пардохт карда шуд.

Бо назардошти дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои эҳё намудани хунарҳои мардумӣ ва ҷалби занони хонашин ба касбомӯзӣ ва корҳои хонагӣ 196 нафар ба курсҳои кӯтоҳмуддати касбомӯзӣ аз рӯи ихтисосҳои адрасбофӣ, атласбофӣ, зардӯзӣ, бофандагӣ, қуроқдӯзӣ ва попурдӯзӣ фаро гирифта шуда, дар давраи таҳсил бо идорпулӣ таъмин карда шудаанд.

Новобаста аз корҳои анҷомдода, дар ноҳия имкониятҳои хеле зиёд барои ба шугъл ҷалб на-

мудани кормандон мавҷуд аст.

Аз ҷониби Филиалҳои бонкҳо ва ташкилотҳои қарздиҳии дар ноҳия фаъолиятдошта ба соҳаҳои хоҷагии халқ 43,2 млн. сомонӣ қарз пешниҳод карда шуда, аз хориҷи кишвар 42,5 млн. доллари амрикоӣ интиқоли маблағ карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта мутаносибан 7,8 млн. сомонӣ ва 5,5 млн. доллари амрикоӣ зиёд мебошад.

Ба ҳамагон маълум аст, ки тибқи дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, Ҷаноби Олӣ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо назардошти татбиқи ҳадафи чоруми миллӣ - саноатикунони босуръати кишвар, тағйирёбии вазъу талаботи бозори ҷаҳонӣ ва таъмини рушди устувори иқтисодӣ тараққӣ додани соҳаи саноат ва коркарди маҳсулоту он то ҳақдӣ ниҳой аз ҷумлаи вазифаҳои муҳимтарин мебошад.

Корхонаҳои саноатӣ дар якҷоягӣ бо бахши хусусӣ ба маблағи 96,4 млн. сомонӣ маҳсулоту саноатӣ истеҳсол намудаанд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта бо нархҳои муқоисавӣ 102,2 фоизро ташкил дода, 8,0 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Мавриди зикр аст, ки бинобар сабаби бемасъулияти раисони ҷамоатҳои деҳот ва маъсулини соҳа дар давраи ҳисоботи ҚДММ «Биби Ҳалима» ва «Маъруфхон» аз қайди назироти андозу омор бароварда нашуда, ҚДММ «Ориёно», «Исҳок МГСУ», «Ёсин-2013» фаъолият накарда, ҚСК Носири Хусрав, ҚСП Аввалин, ҚДММ «Ёсини Амршох», «Мавлуда», «Нашманхон», «Насими Раҳим», «Сайхуча», «Шоҳрухҷони Шерафкан» ва «Шамс-2001» ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоту саноатиро нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта кам кардааст.

Бинобар сабаби ҷой доштани камбудию норасоиҳои зиёд дар соҳаи саноат мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, ҷамоатҳои шаҳраку деҳот ва дигар маъсулино зарур аст, ки дар ҳамкорӣ бо сохтору мақомоти дахлдор бо дарназардошти истифодаи васеи имконияту захираҳои мавҷуда, ҷиҳати бехтар намудани шароити мусоид барои дастгирӣ ва рушди соҳибкорӣ, ҷалби сармояи ватанию хориҷӣ, амалӣ намудани дархосту пешниҳодҳои соҳибкорон чораҳои мушаххасро амалӣ намоянд.

Дар ин давра аз ҳисоби ҳамаи манбаъҳои сармоягузорӣ ба маблағи 24,8 млн. сомонӣ, ё ин ки 159,4 фоиз сармояи асосӣ ҷалб карда шуда, қорҳои сохтмону васлқорӣ 22,8 млн. сомонӣ, ё ин ки 155,6 фоиз, фондҳои асосӣ ба маблағи 11,4 млн. сомонӣ, ё ин ки 143,6 фоиз ба қор андохта шуда, 10,4 ҳазор метри мураббаъ хонаҳои истиқоматӣ ба истифода дода шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 144,4 фоизро ташкил намуда, 25 ҷои талаба дар муассисаи таълимӣ, 30 ҷой дар муассисаи томақтабӣ ва дармонгоҳ барои 10 қабул дар як басти мавриди баҳрабардорӣ қарор дода шудааст.

Бо мақсади омодагӣ ба ҷашни 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 майи соли 2018, №1059 қарори раиси ноҳия аз 5 июни соли 2018, №772 ба тасвиб расонида шуда, Нақшаи чорабиниҳо иборат аз 128 банд тасдиқ гардида, тибқи он 101 иншоотҳо пешбинишуда, шумораи иншоотҳо айни замон ба 161 адад расида, аз ин тибқи нақшаи таъмир ва бунёди иншоотҳои пешбинишуда, иншоотҳои соҳаи маориф 8 адад, соҳаи тандурустӣ 15 адад, фарҳанг 2 адад, варзиш 8 адад, биноҳои маъмурий 6 адад, фурушгоҳҳо 17 адад, қоргоҳҳои дӯзандагӣ 8 адад, иншоотҳои маишию равшанамой 23 адад ва дигар иншоотҳо 14 ададро ташкил медиҳанд.

То ин муддат тибқи нақшаи таъмир ва бунёди иншоотҳои пешбинишуда, дар 54 адади он қорҳо ба итмом расида, аз ҷумла муассисаи таълимӣ 1 адад, нуқтаи хатнакунӣ 1 адад, бунгоҳи тиббӣ 1 адад, дорухона 2 адад, толори варзишӣ 3 адад, майдончаи варзишӣ 3 адад, меҳмонхона

1 адад, сартарошхона 2 адад, ҳаммом 1 адад, қошонаи хусн 1 адад, маркази савдо 3 адад, маркази хизматрасонӣ 4 адад, қоргоҳи дӯзандагӣ 3 адад, қоргоҳи дӯхти либоси мактабӣ 1 адад, дӯкони ҳунармандӣ 1 адад, таъмири роҳҳо 14,8 км, сохтмон ва таъмири пулҳо 11 адад, хатти интиқоли барқ 1 адад, трансформатор 1 адад, қарогонкунӣ 7 адад иҷро гардида, дар 19 адад иншооти дигар қорҳои сохтмони бо маром идорадоранд.

Дар рӯзҳои истироҳатӣ бо ҷалби сокинон дар Ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти ноҳия ҳашарҳои умумӣ гузаронида шуда, қорҳои ободонию созандагӣ, тозаву озода нигоҳ доштани кӯчаву маҳалла, рангбор намудани девору атрофи хона, тоза намудани захбуру захкашҳо қараён дошта, дар назди биноҳои ташкилоту муассисаҳо ва ҷойҳои ҷамъиятӣ гулҳои ороишӣ шинонида шуда, қабулдизор карда шудааст.

Дар доираи татбиқи лоиҳаҳои «Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳияи Қубодиён барои солҳои 2016-2020» дар ҳамкорӣ бо вазорату ташкилотҳои ҷумҳуриявии масъул ҳамагӣ 31 лоиҳа амалӣ гардида, 27 лоиҳаи дигар дар амал қарор дошта, то ин муддат маблағи пешбинишуда 56,7 млн. сомонино ташкил намуда, маблағи азхудкардашуда 39,1 млн. сомонӣ, ё ин ки 69,0 фоиз, ё худ 36,0 фоиз аз арзиши умумии Барномаи ташкил менамояд.

Дар ин давра дар соҳаҳои кишоварзӣ 3 лоиҳа, саноат 4 лоиҳа, соҳибкорӣ хурду миёна 3 лоиҳа, сохтмон 3 лоиҳа, маориф 3 лоиҳа, соҳаи тандурустӣ 5 лоиҳа, ҳифзи иҷтимоӣ 1 лоиҳа, фарҳанг 1 лоиҳа, сайёҳӣ ва варзиш 1 лоиҳа, обтаъминкунӣ 1 лоиҳа, таъминоти барқ 1 лоиҳа, ҳифзи муҳити зист 1 лоиҳа ва таъминоти захиравӣ 4 лоиҳа амалӣ гардидааст.

Мавриди зикр аст, ки дар доираи татбиқи лоиҳаҳои Барнома айни ҳол сохтмони бинои маъмурии Ҷамоати деҳоти ба номи Н.Хусрав анҷом ёфта, қорҳои оиди сохтмони бинои бисёршӯнагии истиқомати 45 хуҷрадор барои хизматчиёни давлатӣ аз ҷониби Дирексияи сохтмони иншооти ҳукумати Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, сохтмони бинои маъмурии шӯъбаи маориф, мактаб парваришгоҳ аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағгузории

бонки Саудии рушд, дар асоси созишномаи байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон сохтмони маҷмааи тиббӣ барои 200 кат бо маром қараён дорад.

Аз ҷониби соҳибкорони ноҳия тибқи нақшаи генералӣ сохтмони биноҳои маркази савдо, клиникаи хусусӣ, ҷойхона, толори варзишӣ, ҳаммом, маркази хизматрасонӣ, нуқтаҳои фуруши сӯзишворӣ ва гази моеъ қорҳои сохтмонӣ қараён дорад, ки барои амалӣ гардидани лоиҳаҳои Барнома мусоидат менамояд.

Мушкилоту асосӣ ин таъмини бандҳои дахлдори Барнома аз ҷониби вазорату ташкилотҳои ҷумҳуриявии масъул буда, бинобар ин, масъулини дахлдори соҳаро зарур аст, ки дар ҳамкорӣ

бо мақомоти дахлдори ҷумҳуриявӣ вилояти ҷиҳати ислоҳи камбудии ҷойдошта қорҳои қатъӣ андешида.

Дар ноҳия 7 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ амалӣ гардида истода, аз он ҷумла лоиҳаи «Қорӣ намудани ҳисобкунии яклухти таҳвили барқ ва бехтаргардонии низоми интиқоли барқ», «Лоиҳаи бехтаркунонии хизматрасонии тиббӣ», «Лоиҳаи дуҷони таъмин шугъл аҳоли барои устувори хоҷагии қишлоқ ва идоракунии захираҳои обӣ», «Лоиҳаи таъмини устувори ҳавзаи дарёи Панҷ ба тағйирёбии иқлим», «Лоиҳаи тиҷоратикунони соҳаи кишоварзӣ», «Лоиҳаи сохтмон ва мучаҳҳазгардонии мактабҳо, марҳилаи 4» ва лоиҳаи таҳкими низоми ҳифзи иҷтимоии аҳоли маблағи умумии азхудшуда дар доираи онҳо 2,7 млн. доллари амрикоӣ -ро ташкил медиҳад.

Дар ин давра аз тарафи соҳибкорони маҳаллӣ 8 адад лоиҳаи сармоягузорӣ, аз ҷумла 2 адад гранти раиси вилояти Хатлон (дӯзандагӣ ва қошонаи хусн), 2 адад грантӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (қорхонаҳои дӯзандагӣ), 1 адад гранти Барномаи СММ (сардхона), 1 адад гранти Сафорати Ҷопон (сохтмони синфхонаи иловагӣ дар муассисаи №31) ва 2 адад лоиҳаи қарзии Фонди дастгирии соҳибкорӣ (паррандапарварӣ ва дӯзандагӣ) пешниҳод карда шуда, ин нокифоя мебошад.

Барои бехтар намудани ҳолати савдо ва хизматрасонии маишӣ ба аҳоли қорҳои дахлдор андешида шуда, ҳаҷми гардиши савдои ҷаҳона дар ҳамаи соҳаҳои савдо ба маблағи 158,2 млн. сомонӣ, ё ин ки 145,5 фоиз, хизматрасонии пулақӣ ба аҳоли 87 млн. сомонӣ, ё ин ки 110,9 фоиз нисбати ҳамин давраи соли гузашта бо нархҳои муқоисавӣ ташкил менамояд.

Ҳамзамон масъулини ҷамъияти матлуботи ноҳия, соҳибкорони марказҳо ва нуқтаҳои савдодор зарур аст, ки дар бозору марказҳои савдо ба маданияти бозордорӣ, ҳолати тозагӣ, риояи қоидаҳои санитарии гигиени, сару либоси фурушандагон, пешгирӣ аз сӯхтор ва ба фуруш баровардани маҳсулотҳои пастсифату муҳлаташон гузашта тадбирҳои заруриро амалӣ намоянд.

Бо мақсади таъмини қарори раиси вилояти Хатлон аз 19 апрели соли 2019, №111 вобаста ба иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 марти соли 2019, №117 «Дар бораи сари вақт омода намудани соҳаҳои иқтисодиёт ва иҷтимоиёти ҷумҳурий барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2019-2020» қарори раиси ноҳия аз 1 майи соли 2019, №645 ба тасвиб расонида шуда, дар ситоди ноҳиявӣ «Дар бораи сари вақт омода намудани соҳаҳои иқтисодиёт ва иҷтимоиёти ноҳия барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2019-2020» барои таъмини нақшаи чорабиниҳои тасдиқгардида ба масъулони ҷиҳати бурдани қорҳои фаҳмондадиҳӣ дар байни аҳолии ноҳия бо мақсади захираи маводҳои сӯхт, ангишт, брикетҳои сӯзишворӣ, ҳезум ва хӯроқворӣ барои бо муваффақият гузаронидани зимистонгузаронӣ, захираи миқдори зарурии маводҳои ниёзи мардум супоришҳои мушаххас дода шудааст.

Дар соҳаи маориф захираи ангишт 493 тонна

аз ҷумла брикетҳои сузишворӣ 250 тонна, ҳезум 325 м3, сӯзишвори дизелӣ 395 литр тибқи нақша таъмин карда шуда, 55 адад генераторҳо, 6 адад бугхонаҳо, 49 адад гармунақҳои барқӣ, 1083 адад печҳои аловӣ дар ин давра омода гардида, шишабандӣ пурра ба анҷом расонида шуда, дар муассисаҳои таълимӣ захираи орд 46,2 тонна, раған 3,2 тонна, нахӯд 4,6 тонна ва намаки йодкардашуда 0,9 тоннаро ташкил менамояд.

Дар соҳаи тандурустӣ ангишту брикетҳои сузишворӣ 34 тонна, ҳезум 34 м3 ва сӯзишвории дизелӣ 1025 литр, тибқи нақша захира карда шуда, 12 адад генераторҳо, 89 адад гармунақҳои барқӣ, 201 адад печҳои аловӣ дар ин

давра омода гардида, пурра шишабандӣ карда шудааст.

Дар муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди ноҳия 294 метри мукааб маводи зиддилағчиш, 1500 литр сӯзишворӣ, 1 тонна ангиштсанг ва 6 метри мукааб ҳезум тибқи нақша захира карда шуда, 5 адад техникаҳои маҳсус барои зимистонгузаронӣ омода мебошанд.

Таъмини маблағҳо барои хариди ангишт, ҳезум, сӯзишворӣ ва равангҳои молидани тибқи нақша дар соҳаҳои маориф 420,4 ҳазор сомонӣ ва тандурустӣ 26,6 ҳазор сомонӣ, пешбинӣ шуда, аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ пурра маблағгузорӣ гардидааст.

Бо мақсади омодагӣ ба зимистонгузаронӣ аз ҷониби кормандони шабакаҳои барқӣ ноҳия ҳамаи намуҳоҳои хатҳои барқӣ, коркарди изоляторҳо, зеристгоҳҳо аз назорат гузаронида шуда, корҳои таъмири ҳамаҷузъи хатти барқӣ иншоотҳои аввалиндараҷа зери назорати доимӣ қарор дорад.

Қисми мустақили ҳарбикунонидашудаи ҳадамоти давлатии оташнишонии ноҳия барои фаъолияти мунтазам ва самарабахш дар давраи тирамоҳу зимистон ва ҳолати бехатарӣ аз сӯхтор 220 адад иншоотҳои хоҷагии халқро мавриди санҷиш қарор додааст.

Дар ноҳия 5 адад нуктаи фуруши ангишт бо захираи 45 тонна, 16 адад нуктаи фуруши гази моеъ бо захираи 130 м3 фаъолият дошта, айни ҳол захираи орд 250 тонна, биринҷ 28,8 тонна, - шакар 48,0 тонна, рағани растани 19,2 тонна, картошка 40 тонна ва пиёз 50 тоннаро ташкил медиҳад.

Бо мақсади тайёр намудани заминаи ҳуроки чорво барои зимистонгузаронӣ дар хоҷагиҳои деҳқонии ноҳия ба миқдори 38 ҳазор тонна хошоки дурушт, аз ҷумла 27 ҳазор тонна бедаи хушк ва 11 ҳазор тонна коҳ захира карда шуда, дар бахши аҳоли бошад захираи хошоки дурушт 48 ҳазор тонна, аз он бедаи хушк 36 ҳазор тонна ва коҳ 12 ҳазор тоннаро ташкил медиҳад.

Дарозии роҳҳои ноҳия 178,5 километрро ташкил медиҳанд, ки аз он дорои аҳамияти байналмиллалӣ 34,5 километр ва аҳамияти маҳаллӣ 144 километр мебошанд.

Ба ғайр аз ин 17 адад пул ба дарозии 185 метри тӯлонӣ ва 248 адад қубур ба дарозии 2444 метри тӯлонӣ вуҷуд дошта, дар давраи ҳисоботи аз ҷониби муассиса таъмиру нигоҳдории роҳҳои тибқи нақша ба маблағи 454 ҳазор сомонӣ таъмири нигоҳдории роҳҳо гузаронида шуда, аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ 40 ҳазор сомонӣ маблағгузорӣ карда шуда 7 км таъмири чуқуричаҳои роҳ бо омехтаи сиёҳ оқро карда шудааст.

Инчунин аз ҳисоби соҳибкорон ва аҳоли маблағи умумии корҳои иҷрошуда 834 ҳазор сомониро ташкил дода, 4 адад пул сохта шуда, 17,5 км роҳҳо шағалпуш ва 13,5 км роҳ таъмири чуқуричаҳо бо омехтаи сиёҳ гузаронида шудааст.

Новобаста ба ин, барои суръат бахшидан ба корҳои таъмири асосии роҳҳои аҳамияти маҳаллидошта, иваз намудани аломатҳои роҳ, инчунин дар ҳамкори бо соҳибкорон ва аҳоли Ҷамоатҳои деҳот оиди таъмиру шағалпуш намудани роҳҳои деҳаҳо тадбирҳои иловагӣ андешидан зарур мебошад.

Дар давраи ҳисоботӣ бо назардошти кори нақлиёти автомобили шахсони воқеӣ ба миқдори 497 ҳазор тонна бор ва 1 млн. 843 ҳазор нафар мусофирӣ қашонида шудааст, ки мутаносибан 106 ва 107 фоизро нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта дар бар мегирад.

Дар ёздаҳ моҳи соли 2019 ноҳия ба маблағи 18,0 млн. сомонӣ қувваи барқи Ҷамоатҳои деҳот намуда, аз истифодабарии он 13,9 млн. сомонӣ маблағ ворид шудааст, ки ин 77,4 фоизро дар бар мегирад.

Дар ин давра аҳолии ноҳия ба маблағи 8,9 млн. сомонӣ қувваи барқи Ҷамоатҳои деҳот намуда, 9,3 млн. сомонӣ маблағ пардохт намудааст, ки ин 103,7 фоизро ташкил медиҳад.

Бақияпулиҳои истифодабарии нерӯи барқи Ҷамоатҳои деҳот солҳои пешин 20,6 млн. сомонӣ, асосан аз ҳисоби хоҷагиҳои кишоварзӣ 13,7 млн. сомонӣ ва идораи беҳдошти замин ва обёрӣ 4,0 млн. сомонӣ, бақияпулиҳои соли ҷорӣ 4,1 млн. сомонино дар бар мегирад, ки мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ҷиҳати марҳила ба марҳила кам кардани онҳо тадбирҳои заруриро амалӣ менамояд.

Бо назардошти солҳои тӯлонӣ истифодабарӣ зарурати қисман иваз намудани симҷӯб, ноқил ва трансформаторҳои барқӣ, инчунин дар зеристгоҳи "Оросителная" иваз намудани ноқилҳо ва пояҳои корношоём ҷиҳати кам намудани исрофи нерӯи барқ мушқилиҳо ба миён омадааст.

Ҳамзамон ба Шабакаҳои барқӣ ноҳия лозим аст, ки корро дар самти дуруст ба роҳ мондани ҷамъовариҳои маблағҳои истифодабарии қувваи барқ, таъмини ҳармоҳаи ҷамъовариҳои маблағҳои истифодабарии нерӯи барқи Ҷамоатҳои деҳот ва кам кардани бақияпулиҳои истифодабарии нерӯи барқ чораҷӯӣ намояд.

Корхонаи давлатии фаръии хоҷагии манзилию коммуналии ноҳияро низ зарур аст, ки фаъолияти худро дар самти нигоҳдории фонди

манзил, тозагии муҳити зист, саривақт баровардани партовҳо, ободонию кабудизоркунӣ ва равшаннамоӣ беҳтар ба роҳ монад.

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия дар ин давра ба раванди ислоҳот ба соҳаи кишоварзӣ эътибори аввалиндараҷа зоҳир намуда, соли ҷорӣ кишоварзони ноҳия дар аксарияти бахшҳои соҳа ба дастовардҳои назаррас ноил гардиданд.

Натиҷаи ин мебошад, ки дар давраи ҳисоботӣ ба маблағи 771 млн. сомонӣ, ё ин ки 109 фоиз нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта маҳсулотҳои кишоварзӣ истеҳсол карда шуда, 64 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ дар майдони 17043 гектар кишти зироатҳои кишоварзӣ гузаронида шуда, 36,8 ҳазор тонна ғалладонагӣ, 17,4 ҳазор тонна пахта, 12,2 ҳазор тонна картошка, 76,5 ҳазор тонна сабзавот, 36,0 ҳазор тонна полёзӣ, 7,3 ҳазор тонна мевагӣ, 5,9 ҳазор тонна ангур, 33,8 ҳазор тонна зироати ҳуроки чорво, 7,5 ҳазор тонна гушт, 24,3 ҳазор тонна шир, 3,2 млн. дона тухм, 318,5 тонна пашм, 48,9 тонна пилла, 20,3 тонна асал ва 17,0 тонна гушти моҳӣ истеҳсол карда шудааст, ки аз 100,1 то 197,8 фоизро (бағайр аз картошка-96 фоиз), нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта ташкил менамояд.

Бояд қайд намуд, ки дурнамои истеҳсоли пахта дар ноҳия 101,5 фоиз таъмин карда шуда, нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 8598 тонна зиёд мебошад.

Дар бахши ҷамъиятӣ ва хоҷагиҳои деҳқонии ноҳия дар майдони 13193 гектар кишти зироатҳо якҷо бо тирамоҳӣ гузаронида шудааст, ки 100,2 фоизро нисбати соли гузашта ташкил менамояд.

Дар бахши ҷамъиятӣ ва хоҷагиҳои деҳқонии ноҳия дар майдони 3449 гектар кишти тақрирӣ гузаронида шуд, ки нисбати соли гузашта 27 гектар зиёд мебошад.

Мавриди зикр аст, ки ба ҳолати 1 декабри соли 2019 дар майдони 653,6 гектар кишти зироатҳои барвақтӣ гузаронида шудааст, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 45,0 гектар зиёд мебошад.

Бинобар сабаби беаҳамиятии раисони ҷамоатҳои деҳоти ноҳия хоҷагиҳои деҳқонии ҷамоатҳои деҳоти Н.Хусрав 18,6 гектар ва Заркамар 6,6 га нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта кишти зироатҳои барвақтиро кам гузаронидаанд.

Дурнамои содироти маҳсулоти кишоварзӣ бо назардошти нақшаи иловагӣ ба хориҷи кишвар ба миқдори 4750 тонна тасдиқ гардида, дар ин давра 4812 тонна, ё ин ки 101,3 фоизи нақша таъмин карда шуда, аз он тариқи роҳи оҳани вилоти Сунд 4472 тонна пиёз ва ба воситаи гузароҳи шаҳри Турсунзода 340 тонна мева (зардолу-40 тонна ва олу-300 тонна) ташкил менамояд.

Дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидории ноҳия саршумори ҳайвони калони шохдор 48017 сар, аз ҷумла модағов 27202 сар, ҳайвони майдаи шохдор 114508 сар, парранда 83109 сар, асп 1254 сар ва 1229 оилаи занбури асал нигоҳубин карда мешавад, ки нисбати дурнамо ва ҳамаи давраи соли гузашта аз 100 то 102,6 фоизро ташкил менамояд.

Мувофиқи ҳисоботи солони замин дар марзи маъмурии ноҳия майдони умумии дарахтони бисёрсола 2662 гектар, аз ҷумла майдони боғот 1610 гектар, тоқзор 421 гектар, тутзор 342 гектар, ситрусӣ 265 гектар, ниҳолпарварӣ 14 гектар ва дигар намуҳои дарахтони бисёрсола 30 гектарро ташкил менамояд.

Мавриди зикр аст, ки рушди соҳаи боғу тоқпарварӣ яке аз соҳаҳои асосии комплекси агросаноатии ноҳия ба ҳисоб рафта, ҷиҳати ғани гардонидани сабади истеъмолӣ, таъмини аҳоли бо озукаворӣ ва корхонаҳои коркард бо ашёи хом, инчунин афзун намудани имкониятҳои содироти ва дар ин замина таъсииси ҷойҳои нави қорӣ барои аҳоли мавқеи муайянеро ишғол менамояд.

Барои таъмини чорабиниҳои Барномаҳои рушди соҳаи боғу тоқпарварӣ ва рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳия барои солҳои 2016-2020 аз тарафи масъулони соҳа имкониятҳои шахсонӣ алоҳидаи аз ҷиҳати молиявӣ дорои оиди зиёд намудани масоҳати боғу тоқзор, вобаста ба ҷойгиршавии навъҳо, дар минтақаҳои ноҳия аз ҳисоби заминҳои партов, аз гардиши кишоварзӣ берунмонда, қорами лалмӣ, чароғҳо, алафзор, талу теппаҳо ва ғайрикишоварзии минтақаҳои бо намноқӣ таъминбуда ҷиҳати бунёди боғу тоқзор ба дастуру супоришҳои дода шуда нигоҳ накарда, пурра истифода бурда нашуда истодааст.

Дар соҳаи кишоварзӣ ҳоло ҳам камбудию норасогии оиди таъмини иҷроии Барномаҳои соҳа, гузаронидаи кишти зироатҳо дар муҳлатҳои муайяншуда, пурра ба ҳисоботҳои оморӣ дохил кардани маҳсулотҳои истеҳсолшуда, дар сатҳи паҳл қарор доштани шудгори хушсифати тирамоҳӣ, суст ба роҳ монда шудани хизматрасонии техникӣ ба хоҷагиҳои деҳқонӣ ба назар мерасад. Дар ноҳия 2507 адад заминистифодаба-

ранда фаъолият намуда, 2357 адад бо шаҳодатномаи бақайдгирӣ таъмин буда, дар давраи ҳисоботӣ 308 адад қонунвайронкунии замин дар майдони 224 га ошкор карда шудааст.

Бо назардошти қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 майи соли 2010, №518 ба миқдори 386,98 қитъаи замини наздиҳавлигӣ ҷудо гардида, аз тарафи комиссияи ҷамъиятии ноҳия оид ба тақсимооти замини наздиҳавлигӣ то ин муддат 349 гектар ба 3501 шахрвандони эҳтиёҷманд замини наздиҳавлигӣ тақсим карда дода шудааст.

Яке аз масъалаҳои ҳалталаби соҳаи кишоварзӣ, ки ба рушди соҳа таъсири манфӣ мерасонад бад шудани ҳолати мелиоративии заминҳо буда, айни ҳол ҳолати мелиоративии 684 гектар замини қорами обии хоҷагиҳои деҳқонии ноҳия, бинобар сабаби баландшавии оби зеризаминӣ ва шуршавии таркиби хок беҳбудиро тақозо менамояд.

Дар доираи иҷроии чорабиниҳои тирамоҳию зимистонӣ аз ҷониби идораи беҳдошти замин ва обёрӣ ноҳия 47 км шабакаҳои обёрикунанда, 26,5 км захбуро захираҳо тоза карда шуда, 12 адад иншоотҳои гидротехникӣ, 15 адад иншоотҳои обчункунӣ ва 37 адад дастгоҳи обкашӣ таъмир карда шудааст.

Бинобар ин дар ҳолати хуб нигоҳ доштани шабакаҳои обёрӣ ва ташкили дурусти таъминоти истифодабарандагони об аз пардохти ҳаққи хизмати обрасонӣ вобаста аст.

Идораи давлатии беҳдошти замин ва обёрӣ ноҳия аз ҳисоби пардохти маблағи ҳаққи хизмати обрасонӣ 1,3 млн. сомонӣ ҷамъоварӣ намуда, бақияи қарз 1,7 млн. сомонино ташкил медиҳад.

Ҳамзамон қарзи идораи мазкур аз андоз 196,0 ҳазор сомонӣ, андозии иҷтимоӣ 444 ҳазор сомонӣ ва қувваи барқ 4,0 млн. сомонино ташкил медиҳад.

Новобаста аз тадбирҳои андешидашуда, фаъолияти Идораи мазкур оиди ҷамъовариҳои маблағҳои ҳаққи хизматрасонии об беҳбудиро талаб менамояд.

Дар давраи ҳисоботӣ тибқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи муҳити зист» ва риояи дигар санаду меъёрҳои экологӣ ҷиҳати солим нигоҳ доштани муҳити зист, оқилона истифодабарии захираҳои табиӣ ва баланд бардоштани маърифати экологӣ тадбирҳои зарурӣ андешида шуда, дар ин давра дар субъектҳои хоҷагидории ноҳия 29 адад санҷишҳо гузаронида, ҷиҳати ислоҳи камбудииҳои қойдошта 212 адад пешниҳодҳои иҷрошавӣ ҳатмӣ дода шуда, барои вайрон кардани қонунгузорӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист нисбати 161 нафар шахсонӣ ҳуқуқӣ ва воқеӣ ба маблағи 22,1 ҳазор сомонӣ қаримабандӣ карда шудааст.

Новобаста аз ин, бахши ҳифзи муҳити зисти ноҳияро зарур аст, ки камбудииҳои қойдоштаро дар самти пурзӯр намудани назорати истифодабарӣ ва ба тартиб даровардани боғҳо, ниҳолшавии, ташкили нуқтаҳои қабули лампаҳои каммасрафи аз истифода барномада, пешгирии партофтани партовҳо ба ҷуйборҳои обгузар, шустанӣ мошин дар шохроҳҳо ва ғайра бартараф намуда, назорат ва фаъолиятро пурзӯр намояд.

Қобили зикр аст, ки то ҳанӯз захираву имкониятҳои ноҳия ҷиҳати зиёд намудани майдони гармхонаҳо, сардхонаҳо, кишти тирамоҳию барвақтӣ ва тақрири зироатҳо, бунёди боғу тоқзорӣ нав ҳамаҷониба ба таври дахлдор истифода намешавад.

Вобаста ба ин, раисони ҷамоатҳои деҳотро зарур аст, ки дар ҳамкори бо маъмулони соҳа ва роҳбарони хоҷагиҳои кишоварзӣ ҷиҳати ҳарчи зудтар гузаронидани шудгори босифат, кишти зироатҳои барвақтӣ, инчунин минбаъд зиёд намудани майдони кишти пахта чораҳои таъхирнопазир андешид.

Сабзавоткорӣ барвақтӣ ва истифодаи ва-сеи гармхонаҳо боиси рӯендани ҳосил дар та-

моми фаслҳои сол ва ба аҳоли пешкаш намудани маҳсулоти тару тоза омили ташкили қойҳои нави қориву баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳоли мебошад.

Бояд қайд намуд, ки кишоварзони ноҳия дар бобати истеҳсоли навъҳои гуногуни маҳсулоти кишоварзӣ таҷрибаи зиёд дошта, бо мақсади таъмини аҳоли бо маҳсулоти барвақтӣ бояд бештар кӯшиш намоём.

Масъалаҳои зина ба зина беҳтар намудани вазъи соҳаҳои маориф, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, қавонон, занон ва фарҳанг таҳти ғамхории доимии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлати ноҳия қарор дошта, барои пешрафти онҳо тадбирҳои мушаххас амалӣ гардониди мешаванд.

Дар ноҳия 61 адад муассисаҳои таълимӣ фаъолият дошта, роҳбарии 22 муассиса ба зиммаи занҳо гузошта шудааст, ки дар онҳо 39610 нафар хонанда, аз он ҷумла 19068 нафар духтарон ба таълиму тарбия фаро гирифта шуда, шумораи омӯзгорон 2070 нафар, аз он ҷумла 1346 нафар занонро ташкил менамояд.

Ғайр аз ин дар ноҳия муассисаи таҳсилоти иловагӣ, маркази технологияҳои информатсионӣ ва коммуникатсия ва маркази рушди дарёфт ва рушди истеъдодҳо фаъолият намуда истодааст.

Барномаи компютеркунонӣ муассисаҳои таълимӣ бо 1120 адад компютер ва 177 принтер таъмин гардида, барои баланд бардоштани тафаккури хонандагон ба технологияи иттилоотӣ коммуникатсионӣ муассисаҳои таълимӣ ноҳия мусоидат менамояд.

Дар ин давра 23 нафар хонандагон дар озмуни байналмиллалӣ аз фанни математика иштирок намуда, 4 нафарашон қойҳои ифтихорино соҳиб гардида, 223 нафар хонандагони муассисаҳои таълимӣ дар олимпиадаи вилотӣ иштирок карда, 24 нафар, аз он 1 нафар қойи якум, 3 нафар қойи дуум ва 20 нафар қойи сеюмро сазовор шуда, аз синфҳои 11-ум се нафар ба даврии ҷумҳуриявӣ роҳат гирифта, дар озмуни вилотӣ "Хонандаи беҳтарини сол" 11 нафар иштирок намуда, 3 нафарашон ба даврии ниҳой гузашта, 1 нафар ғолиб гардид.

Дар олимпиадаи фаннӣ дар вилот аз ҳисоби хонандагони синфҳои 10-ум як нафар қойи якум ва як нафари дигар қойи 3-юмро сазовор гашта, роҳат ба олимпиадаи ҷумҳуриявӣ гирифтанд.

Дар озмуни "Фуруғи субҳи доноӣ" се нафар иштирок намуда, сазовори қойҳои намоён гардида, ҳавасманд карда шудаанд. Шумораи хатмкунандагон 2255 нафарро ташкил намуда, 1434 нафар, ё ин ки 63,6 фоиз ба муассисаҳои миёнаи касбӣ ва донишгоҳҳои олий (Олий-36,7%) тариқи Маркази Миллии Тестии назди Президентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шудаанд.

Дар назди 32 адад муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ноҳия Марказҳои инкишофи кӯдак фаъолият дошта, дар онҳо 940 нафар, аз он ҷумла 410 нафарашон духтарон, инчунин дар 4 адад боғчаҳои бачагона 460 нафар, аз ҷумла 217 нафар духтарон, инчунин як адад боғчаи бачагонаи хусусӣ бо фарогирии 30 нафар кӯдак ба таълиму тарбия фаро гирифта шудааст.

Дар коллеҷи омӯзгорӣ 26 нафар омӯзгорони маълумоти оидор ба таълиму тарбия сафарбар карда шуда, аз онҳо 5 нафар омӯзгорон дорои номзади илмҳои педагогӣ, 6 нафар ҳамкор, аз шумораи умумӣ 12 нафар бо дараҷаи олий фаъолият намуда, дар шӯъбаи рӯзонаи коллеҷи омӯзгорӣ 137 нафар донишҷӯён, аз он 117 нафар духтарон, дар шӯъбаи ғоибона 526 нафар, аз он 419 нафар духтарон таҳсил менамоянд.

Дар мактаб-парваришгоҳи ноҳия 429 нафар хонандагон таҳсил менамоянд, ки аз он 179 нафарашонро духтарон ташкил дода, ки ба

Идома дар саҳ.4

Ҳисоботи солонаи раиси ноҳияи Қубодиён Файзуллозода Зафар дар Маҷлиси вакилони халқи ноҳия

Идома аз саҳ.1-3

онҳо 27 нафар омӯзгорон, 27 нафар коргарон таълиму тарбия ва хизмат мекунад.

Дар мактаб-парваришгоҳ 27 нафар доимӣ зиндагонӣ намуда, аз он 5 нафар духтарон, аз шумораи умумӣ 1 нафарашон яtimi кулл ва 26 нафарашон бепадар мебошанд.

Дар Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии ноҳияи Қубодиён» 226 нафар, аз ҷумла 76 нафар духтарон таҳсил намуда истода, онҳо бо ихтисосҳои кафшергари барқӣ, дӯзандагӣ, барқӣ, омӯзиши барномаи компютерӣ, тракторчӣ-мошинчи истеҳсолоти кишоварзӣ ва ронанда фаро гирифта шудааст.

Ҳайати муҳандисии омӯзгорӣ муассиса аз 41 нафар иборат буда, аз он 24 нафар омӯзгор ва устоҳои таълими истеҳсолӣ, аз ҷумла 7 нафар занонро ташкил менамояд.

Дар баробари пешравиҳо, дар соҳаи маориф бештар камбудии норасогиҳо ба чашм расида, шӯбаи маорифи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ва масъулини соҳаро лозим аст, ки дар самти беҳтар ба роҳ мондани сатҳи таълиму тарбия, давомоти хонандагон, сару либоси хонандагон ва дар асоси нақшаи чорабиниҳои алоҳида бо мақомоти дахлдор ва аҳли ҷомеа доир ба сохтмони синфхонаҳои иловагӣ, пешгирии қардани ҳолатҳои аз таҳсил берун мондани наврасон, хусусан духтарон тадбирҳои мушаххасро амалӣ созанд.

Ба ғайр аз ин мушкилоти соҳа сохтмони муассисаҳои таълимии нав дар деҳаи Учқунобод ҷамоати деҳоти Заркамар барои 600 ҷойи нишастӣ хонанда ва дар деҳаи Бошқала ҷамоати деҳоти ба номи У.Назаров барои 320 ҷойи нишастӣ хонанда мебошад.

Ҳамасола бо мақсоди таъмини фаъолияти пурсамари муассисаҳои тиббӣ ва беҳтар намулдани хизматрасони тиббӣ ба аҳоли, харидории таҷҳизоти муосири тиббӣ, сохтмон ва таъмиру барқдорсозии бунгоҳу марказҳои саломатӣ тадбирҳои зарурӣ андешида мешавад.

Дар ноҳия 1 адад Беморхонаи марказӣ, 3 адад беморхонаи рақами, 1 маркази саломатии марказӣ, 16 марказҳои саломатии деҳот, 34 бунгоҳҳои тиббӣ, 9 адад марказҳо соҳавӣ фаъолият дошта, масъалаи пешгирии бемориҳои сироятӣ таҳти назорати доимӣ қарор дорад.

Дар муассисаи кӯмаки аввалия тиббии санитарии ноҳия 69 духтурон ва 285 нафар кормандони миёнаи тибб, дар сохтори госпитали ноҳия 83 нафар духтурон ва 300 нафар кормандони миёнаи тибб, дар маҷмӯъ дар соҳаи тандурустии ноҳия 152 нафар духтурон ва 585 нафар кормандони миёнаи тибб фаъолият намуда, 5 нафар духтурони аълоҷиёни соҳаи тандурустӣ, 58 нафар духтурони категорияи олий, 16 нафар духтурони категорияи якум ва 40 нафар духтурони категорияи дуюмро ташкил менамояд.

Дар ёздаҳ моҳи соли 2019 дар шӯбаҳои табобатиро профилактикии сохтори госпиталӣ ва беморхонаҳои рақамии ноҳия 12122 нафар бистарӣ шуда, 11999 нафар ҷавоб шудааст, ки ин 99 фоизро ташкил менамояд.

Вазъи эпидемиологии бемориҳои сироятӣ дар ноҳия муътадил буда, риояи меъёрҳои санитарии гигиенӣ ва зиддиэпидемикӣ зери назорати доимии Маркази назорати давлатии санитарии эпидемиологии ноҳия қарор дошта, дар давраи ҳисоботӣ шумораи бемориҳои сироятӣ шадиди меъдаю рӯда 132 нафар, домана 2 нафар, гулафшон 8 нафар, баногӯшак 13 нафар ва осебдидагон аз ҳайвонҳо 109 нафар нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта зиёд ба қайд гирифта шудааст.

Дар ин давра аз ҷониби Маркази назорати давлатии санитарии эпидемиологии ноҳия барои иҷро накардани пешниҳодҳои санитарӣ, санадҳо ва риоя накардан ба қоида ва меъёрҳои санитарӣ 203 протоколи маъмури тартиб дода, ба маблағи 25,6 ҳазор сомонӣ ҷарима баста шуда, фаъолияти 80 адад иншоотҳо барои ислоҳи камбудииҳо ҷойдошта муваққатан боздошта шудааст.

Ҳамагӣ дар қайди маркази мубориза зидди бемории сили ноҳия 422 нафар бемори сил зери назорати диспансерӣ қарор дошта, дар ин давраи соли ҷорӣ шумораи бемории сил 22 нафар ба қайд гирифта шудааст.

Шумораи гирифтронии бемории нашъамандӣ 30 нафар ва вируси норасоии масунияти одам 125 нафар, аз он ҷумла мардон 73 нафар ва занон 52 нафарро ташкил намуда, аз онҳо 26 нафарашон фавтидаанд.

Шумораи умумии занҳо дар ноҳия 93638 нафарро ташкил намуда, аз ҳисоби занону духтарон 1 нафар вакили Маҷлиси намояндагони халқи вилояти Хатлон, 9 нафар намояндаи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия, 46 нафар намояндаи Маҷлиси вакилони халқи ҷамоатҳои

шаҳраку деҳоти ноҳия ва 23 нафар хизматчи давлатӣ буда, дар мансабҳои роҳбарикунанда 114 нафар занону духтарон фаъолият менамоянд.

Тибқи маълумотҳо дар давраи ҳисоботӣ 104 ҳолати бекор қардани ақди никоҳ ба қайд гирифта шудааст, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 3 ҳолат зиёд мебошад, аз он бо қарори суд 55 ҳолат ва розигии тарафайн 49 ҳолатро ташкил дода, фарзандони ноболиғ 109 нафарро ташкил медиҳад.

Мавриди зикр аст, ки ҳолатҳои номатлуб аз тарафи занҳо аз байн нафта, дар ин давра 18 нафар ҷиноят содир намуда ва 2 нафар худкушӣ аз ҷониби занон ба қайд гирифта шудааст. Вобаста ба ин, масъулини бахшҳои кор бо занон ва оила, сабти асноди ҳолати шаҳрвандиро зарур аст, ки яққоягӣ бо дигар мақомоти дахлдор ҷиҳати вусъат додани қорҳои тарғиботию ташвиқотӣ, фаҳмондадихӣ биёвӣ дар байни занону духтарон, оид ба тарзи ҳаёти солим, пешгирии худсӯзӣю худкушӣ, даст задан ба қорҳои номатлуб ва ҷудошавии оилаҳои ҷавон тадбирҳои иловагӣ чораҷӯи намоянд.

Баҳри эҳё сохтани анъанаҳои миллӣ, баланд бардоштани маданияту фарҳанг, тарбияи фарҳангии мардум кормандони бахши фарҳанги ноҳия дар ин давра як қатор қорҳоро ба анҷом расонидаанд.

Бахши фарҳанги ноҳия аз 4 маркази фарҳанги-фарогатӣ, 1 осорхонаи таъриху кишваршиносӣ, 1 мактаби бачагонаи санъат ва 18 китобхонаи оммавӣ иборат буда, дар онҳо 85 нафар кормандон фаъолият менамоянд.

Бо вуҷуди пешравиҳо, фаъолияти китобхонаҳои деҳотӣ ва марказҳои фарҳангӣ беҳбудиро тақозо менамояд.

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ба масъалаи баланд бардоштани мақоми занону ҷавонон, дар ҳаёти ҷомеа пайвасти диққати ҷиддӣ медиҳад.

Дар ноҳия 60300 нафар ҷавонон, аз он ҷумла 29200 нафар духтарон истиқомат намуда, онҳо дар чорабиниҳои фарҳангӣю варзишӣ фаъолона ширкат карда, шумораи хонандагону донишҷӯён 14652 нафар, аз он 58 нафар ҷавонон дар муассисаҳои олии хориҷи кишвар таҳсил намуда, шумораи ҷавонони роҳбарикунанда 72 нафар, аз он 25 нафар занонро ташкил медиҳад.

Дар ноҳия 8 нафар барандагони стипендияи Президентӣ, 4 нафар барандагони стипендияи раиси вилояти Хатлон ва 4 нафар барандагони стипендияи раиси ноҳияи Қубодиён мебошанд.

Ҷиҳати иҷрои Барномаҳои соҳа то ин муддати соли равон 48 номгӯи чорабиниҳои фарҳангӣ-омӯзишӣ, мулоқоту вохӯриҳо бо ҷавонон дар самти пешгирии омилҳои номатлуб бо иштироки 6850 нафар ҷавонон, аз он ҷумла 3150 нафарашон бонувон чорабиниҳои мақсаднок гузаронида шудааст.

Дар ин давра дар ноҳия 51 маротиба мусобиқаҳои варзишӣ, 28 маротиба машқҳои пагоҳирӯзӣ бо иштироки 5120 нафар наврасону ҷавонон, аз он 1480 нафар бонувон гузаронида шудааст.

Варзишгарони ноҳия дар мусобиқаҳои байналмиллалӣ, ҷумҳуриявӣ ва вилоятӣ иштирок намуда, сазовори 121 медал, аз ҷумла, 23 медали тилло, 24 медали нуқра ва 74 медали биринҷӣ гардиданд.

Дар ноҳия 3 адад варзишгоҳ бо ҷойи нишаст, 24 адад толорҳои варзишӣ дар муассисаҳои таълимӣ, 3 адад толорҳои варзишӣ аз ҳисоби масҷидҳои ғайрирасмӣ, 1 адад майдончаи варзишии хусусӣ, 178 майдончаҳои варзишӣ, аз он 14 майдончаҳо дар деҳаҳо, аз ҷумла 53 адад

майдончаҳо аз рӯи намуди футбол, 32 майдончаҳои баскетбол, 61 адад майдончаҳо барои волейбол ва 32 адад майдончаҳои варзишӣ барои туби дастӣ фаъолият дошта, дар ин давраи соли равон бо саҳмгузориҳои соҳибкорон 2 адад майдончаҳои замонавӣ барои бозии футбол мавриди истифодабарӣ қарор дода шудааст.

Бояд қайд намуд, ки дар ин давра аз ҷониби ҷавонон 40 ҷиноят содир карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 5 ҷиноят зиёд мебошад.

Дар баробари ин ҳодисаҳои, ки вақтҳои охир мушоҳида мешаванд, аз ҷумла шомил шудани баъзе ҷавонони мо ба ҳизбу ҳаракатҳои бегонаи ифротӣ, террористӣ ва иштироки онҳо дар амалиёти ҷангии кишварҳои хориҷ, аз масъулини бахши ҷавонон ва варзиш, шӯбаи маориф, Шумо вакилони мӯҳтарам ва умуман аҳли ҷомеа ба таври ҷиддӣ тақозо менамояд, ки дар самти беҳтар гардонидани вазъи таълиму тарбияи наврасону ҷавонон дар рӯҳияи инсондӯстиву ватанпарастӣ ва риояи бечунучарои қонунияту тартиботи қорҳои судманд андешиданд.

Ба ҳамаи тадбирҳои андешида шуда нигоҳ накарда, фаъолияти комиссияи ҳифзи ҳуқуқи кӯдаки мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия дар самти риояи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд” беҳбудиро талаб менамояд.

Дар давраи ҳисоботи аз тарафи ноболиғон 1 ҷиноят содир карда шуда, 34 ҳолати оворагардӣ ва 28 ҳолати савдои кӯчагӣ аз ҷониби ноболиғон ба қайд гирифта шудааст.

Дар ноҳия 9 комиссияи доимӣ ва 65 комиссияи ҷамъиятӣ фаъолият дошта, тибқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» 1674 тӯйи домодию арӯсӣ, 98 маросими чил, 99 маросими сол баргуздор шудааст, ки дар маҷмӯъ теъдоди умумии маърақаҳо 1871 ададро ташкил намуда, ҳароҷоти умумии онҳо 6705,2 ҳазор сомонӣ дар бар гирифта, ба ҳар як маърақа 4005 сомонӣ рост меояд.

Давоми ёздаҳ моҳи соли ҷорӣ 4 қонуншиканӣ ба қайд гирифта шуда, ба маблағи 19 ҳазор сомонӣ қаримабандӣ гардида, 140 адад қонуншиканӣ пешгирии карда шуд.

Дар ноҳия 5 масҷиди ҷомеъ ва 75 масҷиди панҷвақта амал дошта, фаъолияти онҳо тибқи талаботи қонунҳои амалкунанда ба роҳ монда шудааст.

Дар асоси қарори раиси ноҳия фаъолияти 35 адад масҷидҳои ғайрирасмӣ қатъ гардида, онҳо бо розигии ҷомеаи шаҳрвандӣ ва пешниҳоди ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти ноҳия тибқи қарори раиси ноҳия ба ҷойҳои ҷамъиятӣ табдил дода шудаанд, аз ҷумла китобхона 3 адад, синфхонаи иловагӣ 1 адад, бунгоҳи тиббӣ 2 адад, ҷойхонаи фарогатӣ 2 адад, меҳмонхона 2 адад, хонаи истиқоматӣ 12 адад, сеҳи истеҳсолию дӯзандагӣ 3 адад, боғчаи бачагона 3 адад ва толори варзишӣ 7 ададро ташкил менамояд.

Оиди пешгирии шомилшавии ҷавонон ба ҳаракатҳои тундрав ва иштироки онҳо дар задхурдҳои мусаллаҳонаи давлатҳои хориҷӣ, инчунин ба Ватан баргардонидани нафарони дар хориҷи кишвар ғайрирасмӣ таҳсилдошта, мулоқоту вохӯриҳо қорҳои фаҳмондадихӣ дар ҷамоатҳои шаҳраку деҳот ва сокинони деҳаҳои осебпазир гузаронида шуда, масъалаи мазкур таҳти назорати доимӣ қарор дорад.

Таҳлилу мушоҳидаҳои нишон медиҳанд, то ҳанӯз аз ҷониби баъзе масъулини соҳа ва ҷамоатҳои шаҳраку деҳот ҳангоми гузаронидани маросимҳо ба риояи талаботҳои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи танзими анъана ва

ҷашну маросимҳо” безътиной зоҳир менамоянд.

Бинобар ин, бахши дин, танзими расму оинҳои миллии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, инчунин сармутахасисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳот вазифадор карда мешаванд, ки барои риояи ҳатмии муқаррароти қонун аз ҷониби ҳамаи табақаҳои ҷомеа назорати доимиро ба роҳ монда, дар самти иҷрои вазифаҳои хизматӣ ва назорати пайвасти риояи қонуни мазкурро дар маҳалҳо таъмин намоёнд.

Иҷрои нақшаи обуна ба рӯзномаю маҷалаҳои ҷумҳуриявӣю вилоятӣ барои соли 2019 ба ҳолати то 12 декабри соли ҷорӣ 100 фоиз таъмин гардид.

Ҳайати эҷодии рӯзномаи ноҳиявии «Тахти Қубод» мақолаҳои таҳлиро бахшида ба соҳаҳои мухталифи хоҷагии халқи ноҳия рӯи саҳифа оварда, нақшаи обунаро 3200 нусха, ё ин ки 98 фоиз иҷро намуданд.

Давоми соли равон мақомоти ҳифзи ҳуқуқи ноҳия фаъолияти худро дар самти пешгириву ошкор қардани ҷиноятқорӣ ва мубориза ба зидди қонуншиканӣ баҳри таъмини волоияти қонун, таҳкими қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ роҳандозӣ намуда, дар ёздаҳ моҳи соли 2019 ба қайдгирии ҷиноят 184 ададро ташкил намуда, кушодашавии он 89,2 фоизро дар бар мегирад.

Новобаста ба тадбирҳои амалигардида ҳолати қорҳои ташкиливу оммавӣ, ҳаллу фасли мушкилоту масъалаҳои ҷойдошта, қабули шаҳрвандон, иҷрои саривақтии барномаҳои соҳавӣ ва амалисозии тадбирҳои созанда дар ноҳия қаноаткунанда набуда, таҳлили қорғузори бо муроҷиатҳои шаҳрвандон гувоҳи он аст, ки ҳоло ҳам нисбати арзу шикоятҳои сокинони ноҳия аз тарафи мақомотҳои дахлдор безътиной зоҳир намуда, нисбат ба онҳо эътибори лозимӣ намедиданд, ки дар натиҷа сабабҳои муроҷиати тақрорӣ ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, вилоят ва Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мегарданд.

Бинобар ин, роҳбарони ташкилоту муассисаҳо ва раисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти ноҳияқорро лозим аст, ки барои иҷрои дастуру супоришҳои додашуда, пеш аз ҳама дар самти ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ, қабули шаҳрвандон ва баррасӣ намудани арзу муроҷиатҳои онҳо таваҷҷӯҳи доимӣ зоҳир намуда, доир ба рафъи саривақтии норасоииҳо мавҷуда мунтазам чораҷӯӣ намоянд.

Дар маҷмӯъ гарчанде, ки мо ба як қатор дастовардҳо ноил шуда бошем ҳам, вале ҳанӯз нишондиҳандаҳои бадастомада талаботи имрӯзаро қонеъ гардонидани наметавонанд.

Дар ноҳия воситаву имкониятҳои дохилӣ барои боз ҳам суръат бахшидани рушди иқтисодиёт ва дар ин замина тадриҷан беҳтар гардонидани шароити зиндагии аҳоли хеле зиёданд ва аз мо танҳо масъулияти баландро талаб менамояд.

Фаромӯш набояд қард, ки вазифаи хизматӣ мову шумо вакилони мӯҳтарам, роҳбарони ташкилоту муассисаҳо, раисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳотро водор месозад, ки бо қору амалҳои неки созандаи худ барои рушди минбаъдаи иҷтимоиву иқтисодии ноҳия, беҳтар намудани сатҳу сифати зиндагии мардум саҳми арзандаи хешро дарёф надорем.

Бинобар сабаби он ки дар арафаи ҷашнгирии Соли нави мелодӣ қарор дорем, ҳамаи Шуморо бо фарорасии Соли нав табрик гуфта, дар арафаи соли нав роҳбарони ташкилоту муассисаҳо, раисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳот, фаъолон ва дигар сохтору мақомоти давлатӣ вазифадоранд, ки доир ба масъалаи расонидани кӯмаку дастгирии ҳамаҷониба ба оилаҳои камбизоат, ятимону маъёубон ва бепарасторон, чораҷӯӣ намуда, омодагии ҳамаатарафа ба кишту қор, бунёди боғу тоқзор, нишондиҳандаҳои иқтисодию иҷтимоӣ, дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олий мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро бо натиҷаҳои хуби меҳнатӣ ҷамъбааст хоҳед қард.

Бо чунин ниятҳои неки ба Шумо барори қор ва иқболи баланд орзу менамоям! Ҳамеша саломату сарбаланд бошед!

Ҳисоботи муовини раис Тоҷинисо Шарипова аз рӯи масъалаҳои 2-3-юми рӯзномаи иҷлосияи бисту якуми Маҷлиси вакилони халқи ноҳия

Комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Кубодиён оид ба қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ, мудоғиба ва амният фаъолияти худро дар асоси Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ», Низомномаи комиссия ва дигар санадҳои меъёриро ҳуқуқӣ ба роҳ монда, тибқи нақшаи чорабиниҳои таҳия ва тасдиқ гардидаи комиссия дар давраи ҳисоботи соли ҷорӣ 6 маротиба маҷлиси худро доир намуд.

Дар маҷлисиҳои доиргардидаи комиссия, асосан масъалаҳои вобаста ба ҳуқуқвайронкунии нобилигон, пешгирии ҷиноятҳо, тартиботи ҳуқуқӣ ва пешгирӣ аз гаравиши ҷавонон мавриди баррасӣ қарор дода шуданд.

Таъмини волоияти қонун дар ҷомеа заминаи воқеан муҳими таҳкими истиқлолияти давлатӣ, ваҳдати миллӣ, оромию осудагии мамлакат ва дар маҷмӯъ кафили инкишоф ва рушди ҷамаҷонибаи ояндаи кишварамон мебошад.

Аъзои Комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Кубодиён «Оид ба қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ, мудоғиба ва амният» дар байни аҳолии ноҳия вохӯриву мулоқотҳо баргуздор намуда, дар бораи худшиносиву ватандӯстӣ, фидокору содиқ будан ба Ватану миллатро пайвасти миёни сокинон талқин менамоянд.

Бесабаб нест, ки Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қайд намуданд, ки вазъи ҷаҳони имруза моро водор мекунад то фаъолияти самаранокии тамоми сохторҳои давлатиро барои таъмини бозғимодии сулҳу субот ва амнияти кишвар равона сохта, барои ҳар як сокини кишвар шароити арзандаи зиндагӣ ва ҳаёти ошоштаро муҳайё намоем.

Конститутсия ва дигар қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба принципҳои комплан нави ҳуқуқи муосир таъна намуда, ҷиддан тақозо менамоянд, ки инсон бо фаҳмиши нави ҳуқуқӣ тарбия ёфта, ба роҳи дарки моҳияту мафҳуми онҳо тавонад аз манфиатҳои хеш пуштбонӣ намоянд.

Дар ин самт аз тарафи вакилон, мақомотҳои дахлдори давлатӣ, махсусан занон, ҷавонон ва зиёиён корҳои фаҳмондадихӣ, вохӯриву мулоқот, ҷамъишҳо дар миёни аҳолии ноҳия баргуздор намуда истодаанд.

Таъкидҳои доимии сарвари давлат бояд ҳамчун барномаи амалии ҳар як хизматчи давлатӣ ва роҳбарони идораю ташкилот дар баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии шаҳрвандон бошад.

Бо мақсади тарбияи ҷавонон дар руҳия ватандӯстӣ, бедор сохтани ҷисси миллии насли наврас, баланд бардоштани фарҳанги сиёсии аҳоли, таҳким ва тақвияти корҳои тарғиботию ташвиқоти аз ҷониби раиси ноҳия, роҳбарони мақомотҳои қудратӣ ва шахсони масъул бо иштироки васеи кишроии мухталифи аҳолии ноҳия ҷиҳати ҷилавгирӣ аз ҳолатҳои шомилшавии ҷавонон ба ғизбу ҳаракатҳои иртиҷоӣ бахусус терроризм ва экстремизми сиёсӣ ву динӣ, ки имрӯз на танҳо ба амнияти кишвари алоҳида, балки ба амнияти байналхалқӣ ҳалал ворид намуда истодааст, дар ҳамаи ҷамоатҳои деҳоти ноҳия бо аҳоли қорҳои табиғотию ташвиқоти то ҳадди ҳар як оила дар алоҳидагӣ пурзӯр карда шуда истодааст.

Бояд қайд намуд, ки аз ҷониби Комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Кубодиён оид ба қонуният ва тартиботи ҳуқуқӣ, мудоғиба ва амният дар ҷамоатҳои деҳоти ба номи Ишмурад Нисёзов, 20- солагии истиқлол, Носири Хусрав, Тахти Сангин, Утақара Назаров ва Заркамар бо иштироки ҷавонон ва занон мизи мудаввар дар мавзӯҳои «Таҳаммулпазирӣ ва пешгирии шомилшавии ҷавонон ба гурӯҳҳои ифротӣ», «Омилҳои гаравидани ҷавонон ба ҳаракату созмонҳои ифротӣ ва роҳҳои пешгирии он,» "

Роҳҳо ва воситаҳои мубориза бар зидди ифротгароӣ" доир гардид.

Тавре Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид менамоянд, ки "Терроризм Ватан, миллат ва дин надорад" ва ҳамзамон воқеаҳои моҳи ноябри соли равон моро водор ба он месозад, ки ба таври доимӣ ҳушёрӣ сиёсиро нигоҳ дорем ва дар мубориза алайҳи ин зухуроти ба ҷамъият хатарнок ба таври дастаҷамъона истодагарӣ намуда, нагузorem то гурӯҳи ноҳалафе сулҳу оромии кишвари моро ҳалалдор намоёнд.

Дар моддаи 42-юми Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон омадааст «Дар Тоҷикистон ҳар шахс вазифадор аст, ки Конститутсия ва дигар қонунҳоро риоя намуда, ҳуқуқ озодӣ, шаъну шарафи дигаронро эҳтиром намоёнд, надонистани қонун ҷавобгарию истисно намекунад».

Дар давоми соли ҷорӣ кормандони ШВҚД дар ноҳия оиди таъминоти тартиботи ҷамъиятӣ, пешгирии содиришавии ҷиноятҳо, ошкор намудани ҳолатҳои шомилшавии ҷавонон ба гурӯҳ ва ҷараёниҳои ифротӣ ва иштироки онҳо дар муҳорибаҳои мусаллаҳона кушодани ҷиноятҳо қорро пурзӯр намуда, дар ин мудат ба як каттор натиҷаҳо ноил гардиданд.

Дар ин давра аз тарафи шуъбаи Вазорати қорҳои дохилии ноҳияи Кубодиён 184 ҷиноят ба қайд гирифта шудааст, аз ин 166-тоаш кушода шуда 89,2%-ро ташкил медиҳад. Аз ҷиноятҳои бақайдгирифташуда 32-тоаш ҷиноятҳои вазнинро ташкил медиҳад, ки ҳамаи онҳо сари вақт кушода шудаанд.

Шуъбаи Вазорати қорҳои дохилии дар ноҳияи Кубодиён оиди таъмини иҷроии фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тахти № 464 аз 12 апрели соли 1996 «Дар бораи пурзӯр намудани мубориза бар зидди гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддира» қорро пурзӯр намуда, дар давраи ҳисоботи 3 ҳолати ҷиноят вобаста ба гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддира ошкор намуда, дар рафти қорба-риҳо ба миқдори 56,2 грамм маводи ҳашиш дарёфт карда шуда, нисбати шахсони алоҳида парвандаҳои ҷиноятӣ кушода шудааст.

Оиди вайрон намудани талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълим ва тарбияи фарзанд» 127 ҳолат, «Дар бораи озодии вичдон ва иттиҳодияҳои динӣ» 13 ҳолат, «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» 4 ҳолат ошкор карда шуда, нисбат ба шахсони алоҳида протоколҳои ҳуқуқвайронкунии маъмури тартиб дода шудааст.

Яке аз омилҳои номатлуб даст ба худкушӣ задани шаҳрвандон мебошад. Дар соли ҷорӣ 6 ҳодисаи ба худкушӣ даст задани шаҳрвандон

ба қайд гирифта шудааст, ки аз он 2 нафарашон занон ва 4- нафарашонро мардҳо ташкил медиҳад. Ҳар як ҳодиса аз тарафи комиссияи махсус санҷида барномаи сабабу омилҳои он омукта шудаанд.

Барои пурра намудани фазои холии иттилоотии наврасону ҷавонон ҳамасола дар ноҳия чораандешӣ карда шуда обун ба рӯзнома ва маҷалаҳои қӯдакони ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ тахти назорат қарор дорад.

Аз тарафи роҳбарият ва гурӯҳи пешгирӣ ва ҳуқуқвайронкунии байни ҷавонон ва нобилигон 185 маротиба дар муассисаҳои таъсилоти миёнаи умумӣ вохӯриҳо гузаронида шуда, 37 адад мавод ба Комиссияи ҳифзи ҳуқуқи қӯдак ирсол карда шуд, 67 маротиба амалиёт гузаронида шуда барои оворагардӣ 34 нафар дастгир шудаанд.

Тибқи нақша ва чорабиниҳои тасдиқгардидаи Барномаи комиссияи ҳуқуқи қӯдак дар якҷоягӣ бо масъулини мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия баҳри пешгирии ҳуқуқвайронкунии ва ҷиноят даст задани нобилигон дар мактабҳои тахсилоти умумии миёна вохӯриҳо гузаронида шудааст.

Комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Кубодиён «Оид ба қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ, мудоғиба ва амният» фаъолияти тарғиботию ташвиқотию миёни сокинон пурзӯр намуда, баҳри арзанда гузоштан бо ҷалби вакилони мардумӣ дар таъмини волоияти қонун дар ҷомеа тамоми чораву тадбирҳои заруриро роҳандозӣ мекунад.

Баррасӣ гардидани "Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" дар Иҷлосияи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия аз он шаҳодат медиҳад, ки боз як бори дигар таваҷҷӯҳ ба иҷрои барномаҳои давлатӣ, махсусан барномаҳои марбут ба фаъолияти занон аз масъалаҳои рӯзмарраи давлат арзёбӣ мегардад.

Бо мақсади таъмини иҷроии самарабахши "Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" дар ноҳия ва дар ин замина таъмини иштироки фаъоли занон дар мансабҳои роҳбарикунанда ва ҳамаи сохторҳои давлатӣ чораҷӯӣ карда шуда, қарори раиси ноҳия аз 15 июни соли 2017, №631 дар бораи тасдиқи Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори

кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" ба тасвиб расида барои иҷро ба ташкилоту муассисаҳои дахлдор ва ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳоти ноҳия ирсол карда, рафти иҷроии барномаи мазкур қараён дорад.

Баҳри таъмини иҷроии пурсамари барномаи мазкур аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия пайвасти тадбирҷӯи карда шуда, айни замон шумораи умумии занҳо дар ноҳия 93638 нафарро ташкил намуда, аз ҳисоби занону духтарон 1 нафар вакили Маҷлиси намоҷандагон халқи вилояти Хатлон, 9 нафар намоҷандаи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия, 46 нафар намоҷандаи Маҷлиси вакилони халқи ҷамоатҳои шаҳраки Кубодиён 6 нафар, Ҷамоати деҳоти Заркамар 4 нафар Ҷамоати деҳоти ба номи Утақара Назаров 5 нафар, Ҷамоати деҳоти ба номи Ишмурад Нисёзов 6 нафар, Ҷамоати деҳоти ба номи Носири Хусрав 6 нафар, Ҷамоати деҳоти 20-солагии Истиқлол 6 нафар, Ҷамоати деҳоти Тахти Сангин 11 нафар, Ҷамоати деҳоти Навобод 2 нафар ва 20 нафар хизматчи давлатӣ буда, дар мансабҳои роҳбарикунанда 136 нафар занону духтарон, аз он ҷумла дар сохтори мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия 3 нафар ва дар ҷамоатҳои шаҳраки деҳоти ноҳия 6 нафар фаъолият дошта, айни замон 5 нафар зан дар рушхати захираи кадрҳои роҳбарикунанда қарор дорад.

Саҳми занон дар фаъолияти соҳаҳои мухталифи хоҷагии халқи ноҳия назаррас буда, занони қобили меҳнат дар ноҳия 18 ҳазору 198 нафарро ташкил дода, аз ин шумора дар соҳаи маориф 2 ҳазору 16 нафар ё ин, ки 64, 1% ташкил намуда, 22 муассисаи таълимиро занон ба уҳда доранд. Дар соҳаи тандурустӣ 766 нафар ё ин, ки 62, 1% аз ҳисоби занон буда, 8 нафар занон дар ин соҳа ба ҳайси роҳбар фаъолият доранд. Дар соҳаи фарҳанг 45 нафар ё ин, ки 48%, дар соҳаҳои нақлиёт ва алоқа 6 нафар ё ин, ки 14%, дар соҳаи саноат 74 нафар ё ин, ки 24%, дар соҳаи кишоварзӣ 14 ҳазору 462 нафар, аз он ҷумла 56 нафар занон ба ҳайси роҳбарони хоҷагии деҳқонӣ фаъолият намуда истодаанд.

Масъалаи маблағгузори "Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" дар ноҳия зери назорати махсус қарор дошта, маблағи умумии дар Барнома барои давраи фаъолияти он дар солҳои 2017-2022 пешбинишуда 10000 сомони ташкил дода, аз он танҳо дар шашмоҳаи дуоми соли 2017 ба миқдори 600 сомонӣ ва дар давоми соли 2019 ба миқдори 1500 сомонӣ истифода карда шудааст.

Вобаста ба васеъ намудани имкониятҳои духтарон оид ба дастрасӣ ба тахсилоти касбие, ки талабот ба онҳо дар ноҳия зиёд аст, чораҷӯӣ карда шуда, айни замон тариқи Квотаи Президенти 56 нафар духтарон аз ҳисоби ноҳия дар муассисаҳои тахсилоти олии кишвар тахсил намуда истодаанд.

Соли равон Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022 дар Маҷлиси Ҷамоати деҳоти ба номи Носири Хусрав баррасӣ гардида, вобаста ба иҷроии самаранокии Барномаи мазкур дар Ҷамоати деҳоти ба номи Носири Хусрав қарори дахлдори Маҷлиси ҷамоат қабул гардид.

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Кубодиён минбаъд низ амалигардии "Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд барои солҳои 2017-2022" ва дигар санадҳои дахлдорро вобаста ба ҳаёти занон тахти назорати махсус қарор дода, баҳри таъмини ҷобачогузори кадрҳо ва баланд бардоштани мақоми занҷомеа дар ноҳия тадбирҳои судмандро амалӣ менамоянд.

ДАР БОРАИ ШАБИ ЯЛДО

Дар асоси ва боварҳои қадимии Эронӣ гуфта шудааст, ки Меҳр аз нуре, ки аз паси кӯҳҳои Албурз метобад, тавлид шудааст. Эронӣ Қадим дар шаби Ялдо ба домани ин кӯҳ мерафтанд, то ки субҳ шафақи сурхро ҳамчун намоди таввалуди Меҳр мушоҳида намоёнд бар тан зиреҳи зарин ва бар душ сипари симин ва дар даст гурзе гарон дорад. Бар гардунаи минуии бо ситораҳо мунаққаш, ба ҷаҳор аспӣ саф намирада, ки наълҳои зарин ва симин доранд, савор аст.

Ялдо тулонитарини шабҳои сол ва оғози инқилоби шаттавист(зимистонӣ), ки пас аз он офтоб аз бурҷи Қавс ба бурҷи Ҷадӣ таҳвил мешавад рӯзҳо андак-андак баландтар

(дарозтар) мешаванд. Ин тӯлонитарини Шаби сол дар назари Эронӣ наҳс буд, зеро илова бар сармоияи саҳти замистонӣ дар ин шаб ҳамаи аҳраманӣ торикӣ идома меёфт. Барои дафъи ин нухусат оронинён то бозомадани хуршед ба даври оташ шодӣ мекарданд ва хон мегустанданд ва маяд нисор мекарданд, ки бозмондаи ин расм ҳанӯз бар ҷой аст. Кирмонӣҳо муътақид буданд. Қорун ба шакли ҳезумишкани шаб ба дари хонаҳо меояд ва ҳезум ба онҳо медиҳад, ки ин ҳезумҳо ба шилши (хисти) тилло табдил мешаванд ва бинобар ин то субҳ бедор мемонанд. Ин маросим ёдовари Бонуил дар Крисмас аст ва мерасонад, ки Ялдои Эронӣ ва Крисмас аз як моя сарчашма гирифтаанд. Дар адабиёти

форсӣ шуаро зулфи ёр ва ҳамчунин рӯзи ҳиҷатро аз ҳайси сиёҳӣ ва дарозӣ ба шаби Ялдо ташбеҳ мекунад ва аз ашъори бархе аз онҳо монанди абёти зер аз Муъаззӣ ва Саной низ робитаи байни Масеҳ ва Ялдо дарк мешавад:

**Эзоди дотор меҳру кини ту, гӯй,
Аз шаби Қадр офариду аз шаби Ялдо.
З-он ки ба меҳрат бувад тақаруби муъмин.
З-он ки ба кинат бувад тафохури тарсо.**

Муъиззӣ

**Ба соҳибдавлате пайванд, агар номе ҳамеҳохӣ,
Ки як аз ҷокарий Исо ҷунин маъруф шуд Ялдо.**

Саной

Шояд ба асоси ин байт буда, ки соҳиби «Бурҳони қотъ» пиндошта, ки Ялдо номи яке аз мулозимони Ҳазрати Исо (а) будааст.

МАВЛУД

ЗИЁ АБДУЛЛО - ШОИРИ РАВОНШИНОС ВА РАВОНБИН

Зиндагинома

Зиё Абдулло (Абдуллоев Зиёдулло) 10 ноябри соли 1948 дар деҳаи Хишткӯприки ноҳияи Кубодиён зода шуда, шаходатномаи маълумоти миёнаро (1966) дар ҳамон ҷой гирифтааст. Маълумоти олии омӯзгориро соли 1971 дар Душанбе соҳиб шудааст. Солҳои 1971-1976 муаллими мактабҳои зодгоҳаш будааст. Дар ин миён сола хизмати аскарӣ карда, солҳои 1976-1977 дар рӯзномаи «Комсомоли Тоҷикистон», 1977-1983 дар маҷаллаи «Садои Шарқ», 1983-1991 дар Дафтари тарғиби адабиёти Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, 1991- 2007 дар рӯзномаи «Ҷумҳурият» фаъолият бурдааст. Ду сол (1989-1990) дар рухсатии озоди эҷодӣ будааст. Аз соли 2007 корманди нашриёти «Адиб» аст. Офаридаҳояш аз соли 1970 дар васоити ахбори умум ва маҷмӯаҳои дастҷамъии «Шоир» (Мадрас, 1982), «Литературная газета» (Маскав, 1984), «Историк» (Маскав, 1986), «Сузирия» (Киев, 1987) ба забонҳои русӣ, белорусӣ, инглисӣ, олмонӣ, булғорӣ, чехӣ, арманӣ, ўзбекӣ, туркманӣ тарҷума ва нашрияву маҷаллаҳои гуногуни Эрону Афғонистон чоп шудаанд. Соли 1982 дар Конфаронси адабони ҷавони шўравӣ Лвов, соли 1984 дар Машварати адабони ҷавони шўравӣ (Маскав) иштирок кардааст. Дар ин машварат китоби ашъорашро барои чоп дар Маскав пешниҳод кардаанд, ки соли 1988 бо номи «Единою болху» (нашриёти «Молодая гвардия») ба таъби расидааст. Соли 1986

дар Душанбе, соли 1988 дар Маскав дар Симпозиуми адабони ҷавони мамлакатҳои сотсиалистӣ иштирок ва суҳанронӣ намудааст.

Эҷодиёт

Гулчини ашъору достонҳояш дар авроқи маҷмӯаҳои «Кафи хок» (1982), «Дарё» (1985), «Фурӯғ» (1990), «Тқсяча родников» (дар ҳаммуаллифӣ; Маскав, 1998), «Лоластон» (се достон, 2003), «Лонаи урёни арвоҳ» (романи манзум, 2003), «Бодгирех» (2006) ва «Ҷоми Симурғ» (2008) ба чоп расидаанд. Достони «Коргар»-аш ба забони русӣ тарҷума ва дар алоҳидагӣ (1989) чоп шудааст. Муаллифи ҳафт достони устуравӣ-таърихӣ-фалсафӣ – «Коргар» (1979-1984), «Ҷариштаҳои орзу» (1983-1988), «Дар ҳошияи «муҳаммаси «Зери теғ»-и Мушфиқ» (1984-1989), «Лоластон» (1996), «Таҷовузи нур» (1997), «Аноҳиди пиндор» (2002) ва «Гули нур» (2011) мебошад. Ашъори алоҳидаи Р.Бёрнс, В.Маяковский, П.Неруда, А.Нетто, Момансоно, В.Коротич, Е.Евтушенко, Д.Сэдэв, китоби шоири русизабони белорус Юрий Сапозков «Нуктаи бебозгашт» ва чанд шоири дигари белорус, украин, ўзбек, туркман ва ғ., пйесаи «Сукрот ва...»-и Э.Радзинский, рисолаи Бобочон Ғафуров ва Николай Прохоров «Тоҷикон ва талошҳои таърихии онон барои озодии Ватан» (ҳамроҳи И.Қосимзода)-ро тарҷума ва ҳамагонӣ кардааст. Силсилаи мақолаҳои илмӣ иҷтимоӣ ва фалсафӣ мӯҷиби баҳсу муҳокимарониҳои хосу ом гардидаанд. Чордаҳ суҳбати иҷтимоӣ-илмӣ бо чордаҳ олимони намоёни ҷумҳурий сазовори Ҷоидаи ба номи Абулқосим Лоҳутӣ гардидаанд.

Мукофот

Ҷоидаи ба номи Абулқосим Лоҳутӣ; Аълочии фарҳанг ва матбуоти Тоҷикистон; Ифтихорномаи Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (1994); Медали «Хизмати шоиста» (1998).

1920 - СОЛИ МУШ

Имсол соли муш аст,
Дил дар ҷӯшу хурӯш аст.
Ҳадияи ёр баҳри мо
Дидани ҳусни рӯш аст.
Ҷамъи сарват баҳри муш,
Иқдоми хубест бар душ
Чолокию зиракӣ
Месазад ўро дилхуш.
Соли бахту саодат,
Пешравӣ дар саноат.
Меваю сабзавот ҳам
Моро созад қаноат.
Тавлиди фарзанд имсол,
Аз рӯи муш ғиянд-фол.
Писар бошад ё духтар
Мешавад некӯхисол.
«Соли муш»хоҳам дӯстон,
Шолӣ орад бар остон.
Сулҳу Ваҳдат доимо
Бошад дар Тоҷикистон.

Гирдоваранда:
Шералӣ Шехвали

ТАВАҚҚУХ

Барои пайдо намудан ва баргардонидани ҳуҷҷатҳои ронандагии гумшуда ба номи Расулов Ҷумъабек мукофот эълон шудааст. Аз шахсони пайдонамуда хоҳиш менамоем, ки ба рақамҳои 934-01-46-38 занг зада бар ивази ҳуҷҷатҳо соҳиби тухфаи арзишманд гарданд.

ЭЪЛОН

Номаи камоли гумшудаи силсилаи №136332 дар бораи хатми синфи 11, ки онро соли 1988 МТМУ –и №9-ноҳияи Кубодиён ба Ялғашев Пардали Холикулович додааст, эътибор надорад.

Номаи камоли гумшудаи силсилаи ТШТ-А № 0279202 дар бораи хатми синфи 11, ки онро дар соли хониши 2008-2009 Гимназияи хусусии ба номи Н.Хусрави ноҳияи Кубодиён ба Ҷумъазода Қурбон додааст, эътибор надорад.

ГУЛБАРГҲОИ КАФИ БОД – НАВГОНӢ ДАР НАЗМ

Ҳайрони андешаи бодам,
Ки гулро мебусаду ба хок

Ҳарфи ў аз сайри гардун меравад.
Баҳси ман аз чирки нохун меравад.

Нест хушдил бо зану фарзанди худ
Ифтихори хешии Одам кунанд.

Осмон ҳам об дорад дар ҷигар,
Аз замин сад тоб дорад дар ҷигар.

Замон бе замина равон чун ҳаёл,
На аз ҳаҷр тарсад, на ёди висол.

Одам оламои кашида бар салиб,
Боз хоҳад зиндагони наҷиб.

Зиндагиро содаҳо зоидаанд,
Тарсамаш ,мирад зи дасти пухтаҳо.

Шикоят сӯи пӯсидан ниҳад хӯ,
Иродат сӯи рӯидан ниҳад рӯ.

Пирӣ тиллоост,
Худро худ натавонад

**** истифода кард.

Бесадо пой нигоҳ рӯ сӯи зебӣ

**** равон,

Пой зебӣ чунин то синаи мо

**** шуд даван.

Тифлон на танҳо ба ханда,
Ба гиряи озод низ ҳукуқи озод

**** доранд.

Гӯё табиати бузурганд.

Шикоят чун зан аз шавҳар кушояд,
Ба сӯи ошиқи худ дар кушояд.

Як ҷомиа менолад аз бори

**** дуруғ, аммо

Як дӯш намеёбӣ боре кашад

**** аз як рост.

Лаззату тарс умри ҷидаи зан,
Шаҳвату тарс умри дидаи мард.

Нони хушке аз дари хуршеду

**** маҳ хоҳад,

Зиндагӣ дарвешӣ

**** раҳгумкардари монад.

Ҷанги сарди хона аз сардии зан,
Ҷанги гарми хона аз гармии мард.

На ба ҳикмат, на пайи кешам,
Аз пайи зиндагии хешам.

Насиҳат зиндагии зиндари хӯрд,
Ҳама эъҷози дил ғӯри сияҳ бурд.

Муфтору коҳили рӯи замин,
Зодаи некии заҳматкаш бубин.

Зеботар аз ишқи ту дар олам

**** чамане нест,

Хушбутар аз бӯи танат бӯи

**** тане нест.

Саҳар, ки аз таровати гули

**** шабнамзада

Дилам мешукуфт,

Ногоҳ гул таънаам зад:

-Хабар дорӣ, ки лаби гули ёрат,

Бешабнаи бӯсаи ту хушқид,

Чунон, ки фарёди шикастанаш

ба ғӯши ман бирасид?

Ҷаҳон зан гашт пиндорӣ, ба сад умр,
На кас фаҳмад, на худ худро

**** биёбад.

Бале, дунё надорад ҷойи ҳолӣ,

Чу донное равад сад аблаҳ ояд.

Сӯи дил кӯри дошт

**** Камбағалзӯӣ дошт

Пайравон худкушони худ бошанд,

Душмани рӯху ҷони худ бошанд.

Замину осмон дар ҷӯши шаҳват,

Чи сар хоҳад бигирад дар итоат.

Панча бар очанги рӯ молид,

Ғӯри ҳусни мурдари нолид.

Хубон чи зиёданд, вале шуллазада,

Бадхӯ чи каме, лек аҷаб шуллазада.

Зи бешавҳарӣ ҷонаш оташ гирифт,

Ки бо ҳар ки дар хона буд, ғаш

**** гирифт.

Одам шудани маймун

афсонамичоз омад,

Маймун шудани одам дар дида

фароз омад.

Танааш аз дил, дилаш аз тан

**** бинозад,

Ки дида зан зи ҳусни зан бинозад.

Хамӯшӣ на даҳан дорад на шикам,

Вале ҳамаро бо ғавғошон

фурӯ мебарад.

Ва на мебинияш, на мешунавияш.

Ҳар сол танҳои ва хомӯшии

дарастҳо,

Мева мешаванд, ва дарси сӯфӣ ме-

диҳанд.

Гулҳо хандаи поки худро

Танҳо ба тифлон тухфа меоранд.

Ҳар ниҳоли шири аз андешаи

ту рӯида,

Ҳар талхмеве аз ёваҳои ман.

Зиндагӣ саҳт, ки шуд нарм даро,

Каме аз хорасанги шарм баро.

Бағали ёр агар ки сард шавад,

Бағали Хоҷа Обигарм даро.

Ту нахуст ошиқи худ шав, ки

шавам ошиқи ту,

Лоиқи ҳусни дилат шав, ки

шавам лоиқи ту.

Хешро гум ҷӣ кунӣ дар талаби

сидқи касон,

Сидқи худ кун, ки ҷаҳон пур

шавад аз содиқи ту.

Гулбарги ба ноз ҷидари монӣ.

Оҳуи зи ҷо ҷаҳидари монӣ

..(хариатаи Тоҷикистон)

Ду нафар насихат мекард: яке

беҳунари коҳил,

Дигаре бе хиради танбал,

Беҳираду беҳунархое

шунавандаи он ду буданд,

Хушхираду хунар даруни хирад

гум буду даруни хунар...

Дидем бисе, ки туф сари гул

фикананд,

Кас дид, ки гул низ ба кас туф

бизанад?

Чу худро биёбӣ хушунат гум аст,

Чу аз худ бурунӣ, хушунат туй.

Гар даҳон гардад саросар осмон,

Кай бигунҷад ростӣ дар он даҳон.

Аз мағалҳои гарони кӯдакони

мӯсафед,

Кӯдаки ғаҳвораи оянда

меларзад чу бед.

Гули зиндагонӣ биёву бирав

Гуле то бибуяд гуле шав зи нав.

Бо гул урёни дарунобод зӣ,

Чун замини осмон озод зӣ.

Ба сайёраҳои фалак чид гард,

Пайи зодани ман Замин чид дард.

Ногоҳ Замин таркаду резад

чу нафас,

Бар ғӯши фалак нест ба ҷуз

ғинги мағас.

Чу хуршедхӯй биёмузамат,

Бубояд чу хуршед ҳам сӯзамат.

Маҳбаси сад тарс ба дил зодаам,

Рӯшани умр зӣ каф додам.

Замин ҳам

нусхабардори фалакхост,

Чи гулҳо офтобу моҳсимост.

Мебарам бори замини осмон,

Боргар ғӯяд, ки кам бардошам.

Бигардонед занҳоро ба занҳо,

Ки шояд мардҳои мард зоянд.

Замин аз ишқ меҷӯшад чу гулхан,

Нигар бар шӯълазори боғу гулшан.

Мезанад болову поён чархи маст,

Ишқ дар ҳангомаҳезии худ аст.

Устои насихатем дар рӯи ҷаҳон,

Дар хона насихатгари мо

фарзандон.

Офтоб аз санг гулрӯён расид.

Аз гули дил сангрӯён омадам

Дар хона ғавғо то фалак,

Берун ҳама моҳу малак.

Зиндагӣ чун наъраҳои шер шуд,

Фалсафа

Озиқ-овқат программаси хавфсизлигини таъминлаш мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришнинг муҳим мақсадларидан бири бўлиб, бу муҳим мақсадни муваффақиятли амалга ошириш йўлида Тожикистон Республикаси оқилона сиёсат олиб бормоқда. Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси—Миллат пешвоси - Тожикистон Республикаси Президенти Муҳтарам Эмомали Раҳмон ердан самарали фойдаланиш, бир ердан икки-уч ҳосил олиш ҳақида муттасил кўрсатма ва топшириқлар бериб келмоқда. Шу одилона сиёсат туфайли дастурхонларимиз ноз-неъматлар билан тўлиб-тошган, файз-баракали

Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш тўрт мақсаднинг энг муҳими

Тоза сабзавотлар эл дастурхонига

бўлмоқда. Бунинг ҳаммаси Тожикистон Республикаси давлат мустақиллиги шарофати, Ватанимиз мусаффо осмонининг софлиги ва беғуборлиги, тинчлик ҳамда миллий бирлик самарасидир. Тинчликни қадрлаш, мамлакатимизни гуллаб-яшнаши йўлида ҳалол ва фидокорона меҳнат қилиш ҳар бир ватанпарвар фуқаронинг виждоний ишига айланиши керак. Қолаверса, 2021 йилда Тожикистон Республикаси давлат Мустақиллигининг ўттиз йиллиги қайд қилинади. Бу қутлуқ санани меҳнатда улкан зафарлар билан кутиб олиш йўлида ватандошларимиз заҳмат чекиб меҳнат қилишмоқда. Зеро обод, озод юртга ижодкорлик, бунёдкорлик ярашади.

“Тахти сангин” қишлоқ жамоати “Хаваскор” хўжалиги сабзавоткорлари мамлакат озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлида ҳамisha ўрнатилган ва намуна бўлиб келмоқда. Ердан самарали фойдаланиш, ноҳия меҳнаткашлари дастурхонини тоза ва витаминга бой сабзавот ва полиз маҳсулотлари билан таъминлашга

муносиб ҳисса қўшиб келишмоқда.

Мазкур қишлоқда яшаб меҳнат қилаётган тадбиркор Музаффар Халилов ҳам қишлоқдошлари сингари ерга меҳрини бериб, ҳалол меҳнат қилиб, мўл-ҳосил олаётганлардан бири. 2011 йилда “Хаваскор” тижорат—кооператив ташкил этиб, оила—аъзолари билан бирга меҳнат қилиб, сабзавот ва полиз экинларини етиштириб, “Хаваскор—Чирик” катта йўлининг ўнг, ўзи бунёд этган экинзорнинг эса чап томонида барпо этилган дўконда сабзавот ва кўкатлар, полиз маҳсулотларини сотишни йўлга қўйган.

“Хаваскор” тижорат—кооперативининг 11 га ери бўлиб, жорий йилда 0,5 га лавлаги, 3 га шолғом, турб, 10 сотих кўкат, 70 сотих пиёз, 10 сотих бўлғор қалампири, 50 сотих қарам, гулқарам, 7 га ерга юқори навли пахта, 1 га ерга юқори навли бугдой, 2 га ерга тарвуз-қовун экиб, деҳқончилик қилишди. Мазкур тижорат—кооперативининг иссиқхонаси ҳам бўлиб, у ерда бодринг, помидор, бўлғор қалампири кўчатлари экилади. Бу йил бўлғор қалампири ва гул қарамдан ўз қўли билан сифатли уруғ йиғиб олган Саодат опа Қўшақованинг айтишича, маҳаллий уруғлар яхши самара берган. Кўнгилдагидек мўл-ҳосил олинган. Давлатга қарийб 15 тонна пахта сотилди. Етиштирилган ҳосил пешма-пеш йиғиб—териб олиниб, бозор расталарига чиқарилиб, баъзан бозорда ўтириб, баъзан кўтарасига сотилмоқда. Аҳамиятлиси шундаки, шундоққина даланнинг ёнида, катта йўл четида сабзавот дўкони ташкил этилган бўлиб, у ерда тижорат—кооператив даласида етиштирилган кўкат ва савзавот ҳамда полиз маҳсулотлари харидорларга арзон нархда сотилмоқда. Сабзавот дўкони бошлиғи Саодат Қўшақова кунлик дастурхонимизга зарур бўлган ошқаду, қизилча, шалғом, қарам ва гулқарам, картошка, пиёз, сабзи, турп каби дастурхонимиз учун зарур бўлган тоза ва сифатли маҳсулотларни бозор нархидан анча арзон нархда сотмоқда. Саодат опанинг хушмуо-

миласи, ширинсўзлигини айтмайсизми.? Тижорат—кооператив даласи ушбу кунда такрорий экинлар билан банд. Бир ердан икки-уч ҳосил олаётган сабзавоткорларнинг даромади ҳам меҳнатига яраша бўлмоқда. Аҳил жамоа қўлга киритилган даромад эвазига эҳтиёжига яраша енгил автомобил, экин ерларига агротехник ишлов бериш учун универсал трактор сотиб олишган.

“Техника деҳқон қаноти” деганларидек, техника деҳқон қўлида бўлса, ҳам деҳқон меҳнати енгиллашади, ҳам ҳосилдорликка ҳосил қўшилади.

М.Абдуллоев

2019-2021 йиллар “Қишлоқлар, сайёҳлик ва халқ ҳунармандчилигини ривожлантириш йиллари”

Тож Маҳал обидаси ва Ҳиндистон таърихидан дастлабки маълумотларни юртдошимиз тадбиркор Ҳожи Бўри Султоновнинг марҳум турмуш ўртоғи, бизга тарих фанидан дарс берган раҳматлик устозимиз, Мақсад муаллимадан олганман. Раҳматлик Бўри Султонов билан суҳбатлашиб қолганимда эса у киши маълумотларимни оширибгина қолмасдан, Тож Маҳал обидаси ва Ҳиндистонни кўришга бўлган ҳавасимни янада ортирди. Бу тарихий обида ҳақида бирор нарсани ёзишга аҳд қилдим. Тож Маҳал дунёдаги етти мўъжизанинг бири эканлиги ва Ҳожи Бўри Султоновнинг сафар таассуротлари ҳақида, гарчи кеч бўлса ҳам, у киши бу дунёни тарқ этган бўлса ҳам, мазкур мақолани ёзишга киришдим.

Дарвоқеъ, бир—икки оғиз сўз Ҳожи Бўри Султонов ҳақида. Ноҳиямизда Ҳожи Бўри Султоновни танимаган одам бўлмаса керак. Раҳматли Б.Султонов гарчи бугун ҳаёт қайдида бўлмаса ҳам, у кишининг номи барҳаёт. У киши йўлга қўйган тижорат иншоотлари ишлаб турибди. У кишининг фарзандлари отасининг хайрли ишларини давом эттирмоқда.

Бўри Султонов ўтган асрнинг олтиминчи йилларининг охирида С.М. Киров номидаги Ленинобод Давлат педагогика институти (ҳозирги Бобожон Ғафуров номи Хужанд Давлат университети) тарих ва филология факультетини муваффақиятли битириб, бир муддат ноҳия мактабларининг бирида ёшларга она тили ва адабиёт фанидан дарс берди. Унинг ташкилотчилик қобилиятини ҳисобга олган ноҳия партия комитети у кишини партия ишига даъват қилди. Б.Султонов ҳам йўқ демай иш бошлади. Кўп ўтмай у кишини ноҳия халқ назорати комитети раиси этиб сайлашди. Собиқ Шўро давлати даврида Халқ назорати комитети энг нуфузли ташкилотлардан бири бўлиб, катта нуфузга эга эди. Халқ хўжалиги соҳасидаги камчиликларни ошкор этиб, йўлчи ва қинғир йўл тутган кишиларни жаримага тортар, уларнинг жиноятини тортиб қўярди. Сўнгра Б.Султоновни Карл Маркс номи колхозга раис этиб сайлашди. Бу ерда ҳам у киши ташкилотчилик қобилиятини ишга солиб, давлат томонидан белгиланган режаларни вақтида бажаришга эришди.

Собиқ Шўролар давлати барҳам топгач, у киши биринчилардан бўлиб, тижорат фирмаси ташкил этиб, соҳибкорлик фаолиятини бошлаб юборди. Соҳибкорлик фаолияти замирида Россия Федератсияси қатор шаҳарларида бўлди. Қурилишга зарур бўлган маҳсулотларни олиб келиб, халқ эҳтиёжиде қурилиш маҳсулотларини етказиб бериш йўлида муносиб ҳисса қўшди. Саудия Арабистонига бориб, Маккаи Мукаррамада ва Мадинаи Мунавваррада бўлиб, муборак ҳаж руқунларини адо этиб, мўътабар Ҳожи бўлиб қайтди.

Вафотидан бир неча йил олдин Деҳли ва

Дунёдаги етти мўъжизанинг бири

ТОЖ МАҲАЛ - МУҲАББАТ ВА САДОҚАТ ТИМСОЛИ

Агра шаҳрида бўлиб, Ҳиндистонда Бобур ва Бобурийлар қурдирган тарихий обидаларни зиёрат қилиб қайтиб, Ҳиндистон ҳақидаги хотиралари билан мен билан ўртоқлашди. Шу—шу Ҳиндистонда Шоҳ Жаҳон бунёд эттирган мумтоз тарихий обидалардан бири Тож Маҳал ҳақида бирор нарсани ёзишга аҳд қилдим. У кишига ваъда ҳам бердим. Лекин ушбу мақолани у киши ҳаётлигида ёзишга имкон топмадим. Мазкур мақола у киши вафот этгач, тайёрланмоқда. “Ҳечдан кўра, кеч”,—деган нақл бор, халқимизда. Устозимиз Бўри Ҳожи Султоновни Аллоҳ ўз раҳматида олган бўлсин.

“ Бобур дилбар шахс, Акбар ундан ҳам дилбар шахс”

Кобулдаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур мақбараси

Ҳиндистон Бош Вазири Жавахирлал Нерунинг “Бобур дилбар шахс, Акбар ундан ҳам дилбар шахс...” деган сўзлари бобурийлар сулоласи вакили Жалолиддин Акбаршоҳнинг Ҳиндистон учун қилган буюк хизматлари эътирофидир. Дарҳақиқат, Ҳиндустонда Бобур ва Бобурийлар қурдирган тарихий обидалар жуда кўп. Ҳиндистонда 50 фоизга яқин тарихий обидалар бобурийлар номи билан боғлиқ. Бир кам дунё экан. Шоҳ ва салтанат соҳиб Бобур ота юрти меҳри билан, юрт соғинчи билан бир умр яшаб ўтди.

Толеъ йўқи жонимга балолиғ бўлди, Ҳар ишники айладим хатолиғ бўлди. Ўз ёрин қўйиб, Ҳинд сори юзландим, Ё Раб, нетайини, бу не юз қаролиғ бўлди,— дея ёзади.

Бобур ва бобурийлар Ҳиндистонда 320 йил ҳукмронлик қилади. Заҳириддин Муҳаммад Бобур (1526-1530), Ҳумоюншоҳ (1530-1539, 1555-1556), Акбаршоҳ (1556-1605), Жаҳонгир Мирзо (1605-1627), Шоҳи

Жаҳон (1627-1658), Аврангзеб (1658-1707), Баҳодиршоҳ (1707-1712), Жаҳондоршоҳ (1712-1713), Фаррух Сияр (1713-1719), Муҳаммадшоҳ (1719-1748), Аҳмадшоҳ (1748-1754), Оламгир (1754-1759), Шоҳ Олам (1759-1806), Акбар 2 (1806-1837), Баҳодиршоҳ (1837-1858)лар то Ҳиндистонни Англия босиб олгунча ҳукмронлик қилишган. Улар қилган обидалар ҳануз киши ақлини пол қилади.

Деҳлидаги муқаддас зиёратгоҳлардан бири Ҳумоюн Мирзо шарафига қурилган обидалардир. Обидалар Ҳумоюн Мирзонинг вафотидан сўнг унинг севиқли турмуш ўртоғи Ҳожибегим (Бекабегим) томонидан қурилган масоҳати беш гектар бўлган зиёратгоҳдир. У ерда бобурийлар авлодидан бўлган 150 дан ортиқ кишининг қабри бор. Ҳумоюннинг тўнғич хотини Бекабегим, кенжа хотини Ҳамидабонулар қабри жой олган.

Бобурийларнинг Деҳлидаги яна бир муҳим обидаларидан бири Қизил қалъа ҳисобланади. Қалъанинг узунлиги чамаси минг метр, эни беш юз олти метр, айланаси икки ярим минг км. Бинонинг уст меъморлари Ҳамид ва Аҳмад исмли кишилар. Ичида Мумтозмахал, Ранг маҳал, Хос маҳал, Девони хос маҳал, Марварид масжид сингари меъморчилик намуналари сақланиб қолган.

Ҳиндистондаги 320 йиллик салтанатни бошқариш даврида Агра, гоҳ Деҳли пойтахт вазифасини бажарган. Аграда жаҳонга машҳур тарихий обидалар Бобурнинг набиралари Акбаршоҳ, Шоҳ Жаҳонлар томонидан барпо этилган. Жаҳонгир Мирзо эса боғроғлар яратишда шуҳрат топган.

МУҲАББАТ ВА САДОҚАТ ОБИДАСИ – Тож Маҳал

Ҳиндистонда Шоҳ Жаҳон бунёд эттирган мумтоз тарихий обидалардан бири Тож Маҳал (саройнинг тожи) бўлиб бобурийлар қурдирган меъморчилик—бунёдкорлик

санъати чўққисидир. Тож Маҳал дунёнинг етти мўъжизасининг бири ҳисобланади.

Шоҳ Жаҳон (болаликдаги исми Хуррам) рафиқаси Мумтоз Маҳал билан 18 йил турмуш қуриб, бахтли яшашди. Ой—кунни етиб, Мумтоз Маҳал (Аржуманд Бону бегим) қиз кўради. Аммо соғлиги оғирлашади. Узоқ сафарда бўлган Шоҳ Жаҳон уйқудан “Маликанинг тоблари бўлмади қолди” деган хабар билан уйғонади. Шоҳ Жаҳон малика ёнинга тезлик билан етиб келади. Оғир аҳволда бўлган Мумтоз Маҳал Шоҳ Жаҳонга уч нарсани васият қилади. Улар: фарзандларига бирдай муносабатда бўлиш, маликанинг ўлиmidан сўнг бошқа уйланмаслик ва ниҳоят унга атаб дунёда тенги йўқ мақбара қурдириш. Шоҳ Жаҳон бу учала васиятни ҳам бажаришга ваъда беради. Жамна дарёсининг ўнг соҳилида маликага оқ мрамрдан, сўл соҳилига ўзи учун қора мрамрдан обида қуришни бошлайди. Мумтоз Маҳал учун қурилган обида ниҳоясига етган.

Тож Маҳал қурилишида 20 минг киши 22 йил ишлаган. “Таърихи Тож Маҳал” китобида келтирилишича, Тож Маҳал учун қурилиш безаклари турли мамлакатлардан келтирилган.

Тож Маҳал қурилишида чунончи сарғиш мрамр Марказий Ҳиндистондан, оқ мрамр Макранадан, Биллур Хитойдан, ёқут—лаъл ватанимиз Тожикистоннинг Бадахшонидан, ложувард Шри Ланкадан, ақик Эрондан, маржон ва дурлар Ҳинд уммонидан ва яна бир қанча ёқут, садаф, бриллиантлар ўзга юртлардан келтирилган. Умуман Тож маҳал қурилишига беҳисоб бойлик ишлатилган. Мақбаранда Мумтоз Маҳал ва Шоҳ Жаҳон қабрлари ёнма—ён қўйилган. Мақбаранинг ичи саккиз бурчакли мрамрдан ишланган. Қабр атрофидаги панжарага тўққиз хил маъдан ишлатилган.

Юқорида келтирганимиз Ҳожи Бўри бобо Султонов ўзига мақбара қурдирган бўмаса ҳам, яхши ном ва яхши фарзандлар қолдирди. Юқоридаги Тож Маҳал ҳақидаги материал Б.Султонов нинг порлоқ хотираси ва у кишига барилган ваъдага мувофиқ тайёрланди. Қолаверса, Шоҳ Жаҳон ва Тож Маҳалнинг садоқати, бир—бирига бўлган меҳр—муҳаббати барчамизга ибрат ва намуна бўлмоғи керак. Ишқни ҳавас билгувчилар, муҳаббат ва садоқатни юзаки билгувчилар учун ибрат ва намуна бу қисса.

Омор маълумотларига кўра жорий йилнинг тўққиз ойи ичида ноҳиямизда 900 нафар оила ажралишибди. Оила давлат муҳофазасида. Оила дахлсиз. Оила соғлом бўлса, давлат соғлом бўлади. Жамият соғлом бўлади. Ёшларимиз оиласини соғлом бўлишига, мустаҳкам бўлишига қайғурмоғлари лозим. Маҳал бегим ва Шоҳжаҳоннинг меҳр—муҳаббати ва садоқати барчамизга ибрат ва намуна бўлмоғи лозим.

Муҳаммад Исо

СОБИҚ ҲУҚУВЧИЛАРНИНГ ҲИММАТИ

“Тахти Сангин” қишлоқ жамоати С.Худойкулов номли (собиқ Тешик тош”) қишлоғида жойлашган 39-умумий ўрта таълим муассаса ноҳиядаги кекса таълимгоҳлардан бири ҳисобланади. Мазкур таълимгоҳ ошхонаси шифтлари дарз кетиб, ёғочлари чўкиб, кириб-чиқишда катта хавф туғдириб қолган эди. Ҳуқуқчилар у ерга қўрқа —писа, жон ҳовучлаб кириб-чиқарди. Мазкур бинони таъмирлашнинг ўзи бўлмас, унга катта маблағ тақоза қиларди. Ўзлари таълим олган муассасанинг ошхонаси таъмир талаб бўлиб қолганлиги ҳақидаги хабар Россия Федератсияси шаҳрларида меҳнат муҳожирлигини ўтаётган собиқ ҳуқуқчилар қулоғига етгач, муаммонинг ечими кўриниб қолди. Уларнинг молиявий кўмаги —юборган маблағи асосида ошхона шифти икки устун ёрдамида кўтарилиб, қадимги ҳолатига келтирилди. 150 кв метр бўлган шифт таъмирланди. 10 кв метр дераза ойналари ўрнатилди. Деворлар янгидан оқланиб, 150 кв метр пол қайта таъмирланиб, янги бўёқдан чиқарилди. Бежирим электр ёриткичлар ўрнатилди. Ошхона яна ҳуқуқчиларга хизмат кўрсата бошлади. Хайрия

Мамадисо Тўйчиев, 39 —
УЎТМ ўқитувачиси

Аёл бахти

Қуёш тикка келган. Ерни ёндираман, дейди. Борлиқ ҳансираб нафас олади, гўё. Бунинг устига кутган машинаси келмаётганидан Манзуранинг тоқати тоқ бўлди. Нарироқда юпун ва ночор кийинган бир аёлгина тўрт нафар боласини эргаштириб турибди. Қўлига олган боласи қизалоққина иссиқданми, очлиқданми, тинмай хархара шаққатади. Онасини роҳатсизлантиради. Болакайлар эса чуғурлашиб, бир-бирини туртишиб уйнаб, онасининг тинч ўтириб, дейишига қарамай ўйинқаролик қилишарди. Аёл юзидан оқётган терни артиб, йўлга бетоқат боқарди.

Манзура уларни кузата туриб, аёл ҳолига жирканиброқ қарар, “Одам ҳаётда бир марта келади. Ўзингга қарамайсанми, яхши-яхши кийимларни олиб киймайсанми?” Ким сени аёл, дейди. Сўнгги моддадаги либосларни киймайсанми? Наҳот беш кунлик дунёни бола-чақа ташвиши билан ўтказсанг”, —дея ҳаёлидан ўтказарди, Манзура.

Манзуранинг турмуши ўхшамасди. Севиб турмуш курган оиласи тезда бузилди. Эр-хотин соз келишмади. Манзура эрининг айтганига юрмади. Енгил-елпи ҳаётни ёқтирди. Ярим очиқ —сўнгги моддадаги либосларни кийди. Эри

билан тиллашди. Ҳеч ким менга ҳўжайин эмас. Бунинг устига ҳали ёшман, —дея фарзандли бўлишни истамади. Ҳозир отасининг уйида яшайди. Кун ора шаҳарга тушиб ёши анчага бориб қолган бева аёл бўлса ҳам, “Гузалик салони” —га тушиб, сочини сўнгги моддада турмақлаб, ўзига оро бериб қайтади. Отасининг машинасини қутаётир. Аксига олиб, машина ҳам келмайди.

Манзура ўз танасига ўйлаб қараса, ҳаёти тўқис, ота —онаси уйда ялло қилиб яшаётган бўлса ҳам охириги вақт қалбида қандайдир бўшлиқни сезади. Шундай пайтда томоғига бир нарсани тикилиб, юраги қисилади.

Ниҳоят машина етиб келди. Манзура тезда машинага ўтирмақчи бўлди. Лекин шофёр Манзурага рўйхуш бермади.

—Опа, машинага ана у аёл болалари билан келсин. Кун ниҳоят иссиқ, бояқиш қийналиб кетибди, болалари билан. Сиз бошқа машина билан борарсиз, —деди.

Манзура алам билан машина ортидан қараб қолди. Кўзига ёш олди. Қалбидаги бўшлиқ-оила, фарзанд эканлиги қалбдан ҳис қилди. Назарида шу камбағал аёл унга қараганда бахтиёр кўринди. Унинг оиласи бор, суянчиғи-фарзандлари бор.

ДИЛНОЗ

Чирик интернати — илм даргоҳи

Мактаб бориш учун уриб тишим

синдирдим,
“Олти ёшга кирдим” деб муаллимни кўндирдим.
Мактабга қабул қилди, кўйлагим олачадан. Иштон чок, оёқ яланг мактаб томон

югурдим.
Орқамдан қараб қолдинг, онажоним меҳрибоним.
Олтинчини битирдим жонажон

мактабимда,
То ўлгунча ёдимда, ҳам муҳрланди қалбимда.
Онаю Ватан жон —тан, сен ҳам руҳсан мактабим,

“Она Ватан” деб ёздим шеърят дафтаримда,
Ўқидинг, қулиб қўйдинг, онажон меҳрибоним.

“Ўқиб, илм олсин” —деб чақирди интернатга, Кийим берди, нон берди. “Раҳмат” дедик давлатга.
Чирик иккинчи Ватандир, илмлар даргоҳида,

Тўрт йил илмларни олдик, ўргатишди меҳнатга.
Доим ёдимда эдинг, онажон меҳрибоним.
Кадрлар мактаби бўлди келажакда

юрт учун,
Чирик номи ўчмайди биздек талаба учун.
Доктор, илм номзоди, профессор етишди.
Шоир, ёзувчи бўлди севиқли Ватан учун,
Шулар билан биргаман, онажон меҳрибоним.

Отамурод Эшмуродов, “Навобод”
қишлоқ жамоати, “Шох” қишлоғи

Қизларга аталган дил сўзларим

Қизлар ажиб бир хилқат. Нозик ва латиф жинс. “Қизи бор уйнинг фарриштаси бор” —деган гап бежиз эмас. “Қизи борнинг нози бор”, —деганда ҳам олам-олам маъно бор.

Қиз мисоли муаттар қатлари эндигина эгилаб келаётган гунча. Ўзлари ва баргларига шабнам ёғилган гул, чаманзор. Кўзидаги ҳаё қалбингизни жунбушга келтирса, кўнғироқ овози дилингиз қатига ин қўяди. Камолга етган қизлар васлига етиш йигитлар армони. Муҳаббат унинг пойига бош уриб йиғлаб ҳалак. Гулни қизга қиёслайдилар. Қизнинг ҳусну тароватини гулдан олган, — дейишади. Лекин менинг назаримда гулнинг ҳусну тароватини қиздан олгандек. Яна Аллоҳ билади. У ҳар нарсага қодир зот. Гулнинг ифори бўлади. Қизнинг ифори унинг ҳаёси. Иймон ва эътиқоди. Қиз бор жойда файз-баракка, покизалик, ороналик муҳайё.

Қиз бола, номинга содиқ қол. Сен гўзаллик тимсолисан. Қаерда бўлма, қизлик номусингни асра. Ўзингни, номусинг ва орингни сақла. Зинодан, ифлосликдан сақлан. Ўзингни, ор-номусингни асрасанг, солиҳа бўлсанг, бош қўшган турмуш ўртоғинг измидан чиқмасанг, саккиз жаннатнинг хоҳлаган эшигидан кирасан, иншоллоҳ!

Мавлуда Турсунова

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Уммондаги кемадек,
Умрим ўтар чайқалиб.
Ҳаёт синовлари кўп,
Яшасам ҳам қийналиб.
Келинман, мен келинман.
Қафасдаги қуш мисол,
Қафасдан чиқолмайман.
Қийналсам ҳам севганман,
Ёримдан кечолмайман,
Келинман, мен келинман.
Турмуш юки эзса ҳам,
Чидайман барчасига.
Аллоҳ сабр бер менга,
Кирмай ҳавас кўчасига
Келинман, мен келинман.
Билсанг садоқат асли,
Тоқат —синовда бўлар.
Гар синовдан ўтсангиз,

Бахтни Яратган берар.
Келинман, мен келинман.

САККИЗЛИК

Шоирман шу халқим-
Мадҳин куйлаб яшарман.
Ўз элатим, юртимни.
Бахтин тилаб яшарман.
Балким Ватаним, халқим,
Назаридан йироқман.
Лек иккисин қалбини,
Ёритувчи чироқман.

Халқим ўз Ватанида
Озод яшай олади.
Аҳл бўлсак ҳар қандай,
Муаммо ҳал бўлади.

Раҳнамодир, бил, ақл
Ақл бирла иш кўргил.
Фаҳминг етмаган ишни,
Устозлардан сўраб бил.

Ҳазм бўлар- бўлмасни,
Емагин қориштириб.
Нафсинг —соғлиққа зиён,
Оз-оз е, вақтни билиб.

Шоирман, шу халқим,
Мадҳин куйлаб яшарман.
Ўз элатим, юртимни.
Бахтин тилаб яшарман.
Билки, Ватаним, халқим,
Назаридан йироқман.
Лек иккисин қалбини
Ёритувчи чироқман.

Қайтмас Жўра

ТАХТИ ҚУБОД

Муассис: Мақомоти иҷроияи
Ҳокимияти давлатии ноҳияи Қубодиён

САРМУҲАРРИР
САЙФУЛЛОЗОДА АДОЛАТ

Нишонии мо: 68943, н.Қубодиён,
кўчаи И.Сомонӣ 200.

Рўзнома 07.01.2019. тахти №119рз-97 дар Вазорати
Фарҳанги ҶТ ба қайди давлати гирифта шудааст.

Рўзнома ба хотири гуногунандеш мақолаҳо
чоп мекунад, ки ба мавқеъ ва назари ҳайати эҷодӣ
метавонад мувофиқат накунад ва зимнан идораи
нашрия масъулиятро ба дўш нагирад, дастхат ва суратҳо
баргардонида намешавад.

Телефон барои тамос:
93-842-36-25

Рўзнома бо теъдоди 3100 нусха
дар матбааи «Мега-принт» нашр
шуд.